

UTRIP

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

LETO VI. ŠTEVILKA 5
MAJ 1998

poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

92289

1998 Mednarodni dan
medicinskih sester

Partnerstvo
za zdravo
skupnost

WORLD HEALTH
ORGANIZATION

INTERNATIONAL COUNCIL
OF NURSES

Prava nega za zdravje in lepoto

medicinski šampon

zaščiteno ime

Oronazol

ketokonazol

- ◆ *Za zdravljenje in preprečevanje prhljaja, seboroičnega dermatitisa in pitiriazе.*
- ◆ *Šampon, ki je drugačen od drugih. Njegov učinek traja tudi po tem, ko ga sperete z lasišča.*
- ◆ *V lekarnah je na voljo tudi brez recepta.*

Skrajšano navodilo

Zdravljenje

pitiriza	1 x na dan	5 dni
prhljaj in seboroični dermatitis	2 x na teden	2 do 4 tedne

Preprečevanje

pitiriza	1 x na dan	pred začetkom poletja, 3 dni zapored
prhljaj in seboroični dermatitis	1 x na teden ali 1 x v dveh tednih	

Kontraindikacije: Preobčutljivost za zdravilo. **Stranski učinki:** Dražec ali pekoč občutek na lasišču, mastni ali suhi lasje. Naravno sivi ter pobarvani ali umetno skodrani lasje lahko spremenijo barvo. **Oprema:** Steklениčka s 100 ml šampona. **Sestava:** 1 g šampona vsebuje 20 mg ketokonazola (2-odstotni ketokonazol).

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

v sodelovanju z Janssen Pharmaceutica

INFORMATIVNI BILTEN
ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

UTRIP

GLAVNA UREDNICA ČZD:

Vera Grbec

ODGOVORNA UREDNICA:

Irma Antončič

UREDNIŠKI ODBOR:

Veronika Pretnar Kunstek, Bojana Filej,
Petra Kersnič, Irena Istenič

LEKTORICA:

prof. Cvetana Tavzes

NAKLADA: 11150 izvodov

LETNA NAROČNINA ZNAŠA:

4500 SIT

Za člane Zbornice brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Ljubljana, Vidovdanska 9

telefon, telefaks: 061/316-055

Žiro račun: 50101-678-48641

Po mnenju Urada vlade za informiranje z dne 4. 3. 1993,
št. 23/71-93 sodi Utrip med proizvode, za katere se
plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,

tel.: 061/1408-202, tel/faks: 1400-315

PRIPRAVA ZA TISK:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2

tel/faks: 061/753-800

TISK:

Tiskarna POVŠE

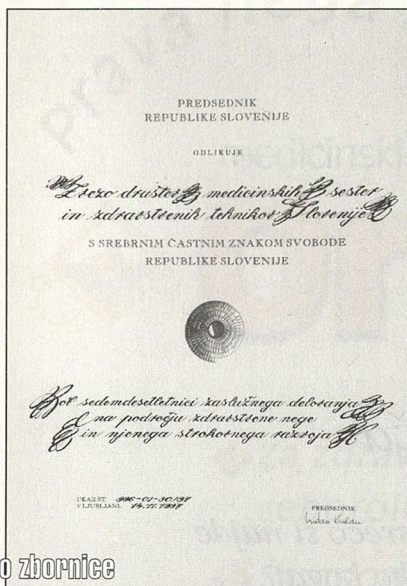
Povšetova 36 a, Ljubljana,

tel/faks: 061/301-542

Sreča

*Kdor srečo si najde
je lahko bogat,
hrepeni po njej lahko vsak.
V srcu si srečo ohranit želi,
z ljubeznijo ti jo nekdo podari.
Srečen lahko si,
če ljubi te kdo,
srečen, če zdrav si,
ti je lepo.
Sreča v bogatstvu
te pogubi,
privošči jo drugim,
pa srečen boš ti.*

Veronika Viltušnik

ZBORNICA PREJELA SREBRNI ČASTNI ZNAK SVOBODE REPUBLIKE SLOVENIJE

SODELOVALI SMO

BOLNIŠNICA V GEORGETOWNU V GUYANI

7. SKUPŠČINA

- 7. redna Skupščina Zbornice zdravstvene nege _____ 5

DELO ZBORNICE

- APRIL NA ZBORNICI _____ 19

ICN

- NOVICE IZ ICN _____ 25

PREDSTAVLJAMO VAM

- SLOVENSKO DRUŠTVO ZA MEDICINSKO INFORMATIKO _____ 26

UDELEŽILI SMO SE

- SODELOVALI SMO _____ 28
- SPOMLADANSKO STROKOVNO SREČANJE ENDOKRINOLOŠKE SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE _____ 30
- TEJ POTI SE REČE ŽELJA _____ 32
- STROKOVNO SREČANJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV PEDIATRIČNE SEKCIJE _____ 33
- 3. DRŽAVNO TEKMOVANJE SREDNJIH ZDRAVSTVENIH ŠOL SLOVENIJE _____ 34
- ŠE VEDNO PRAZNUJEMO _____ 35
- SEMINAR SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU _____ 36
- POROČILO Z X. STROKOVNEGA SEMINARJA SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V ENDOSKOPIJI _____ 37

ŽIVLJENJE IN DELO

- BOLNIŠNICA V GEORGETOWNU V GUYANI _____ 38

ZANIMIVO

- ABSOLVENTSKI IZLET ŠTUDENTOV ZDRAVSTVENE NEGE NA VISOKI ŠOLI ZA ZDRAVSTVO V LJUBLJANI _____ 39

SREČANJA DOMA

SREČANJA VTUJINI

Prispevke za naslednjo številko UTRIPA pošljite do 25. maja 1998

Uredništvo

7. REDNA SKUPŠČINA

SKLEPI 7. REDNE SKUPŠČINE ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE - ZVEZA DRUŠTEV
MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

- 18. APRIL 1998 -

Čeprav je sobota, za udeleženske in udeležence 7. redne skupščine ni navaden dan - so bile uvodne besede generalne sekretarke Petre Kersnič poslankam, poslancem in vabljenim gostom, ki so se zbrali v dvorani Krke v Ljubljani na Dunajski 65.

"V prihodnost nas ne vodijo utečene poti s kažipoti - na voljo so le stopinje, za katerimi lahko stopamo ali pa ubiramo znane ali pa tudi neznane poti. Človek se kot posameznik vse bolj zaveda svoje identitete, kar mu omogočata znanje in spoznanje, da mora zase poskrbeti sam. Sedanji čas lahko v mnogokaterih razsežnostih imenujemo čas družbenega vrenja tako v širnem svetu kakor tudi pri nas. V tem svetu smo tudi medicinske sestre in vsi tisti, ki smo se zapisali poklicem zdravstvene nege. Vprašanje je torej, kako se umestiti v čas, prostor, v širšo in ožjo strokovno in družbeno sredino, kako doseči svoji vlogi in svojemu prispevku v celotni dejavnosti tudi ustrezen položaj in pravično vrednotenje dela in njegovih izvajalcev."

Predsednica Veronika Pretnar Kunstek je poslanke in poslance 7. redne skupščine nagovorila z besedami:

Leto med eno in drugo skupščino je bilo za nas polno pomembnih dogodkov, velikih načrtov in pričakovanj, nekateri pa so žal ostali še nerešeni. Ker je bila lanskoletna skupščina tudi volilna, so bili na funkcije in v organe Zbornice za naslednje mandatno obdobje izvoljeni mnogi novi funkcionarji, ki so z vso odgovornostjo prevzeli nove naloge in zadolžitve, zato je bilo preteklo leto za mnoge izmed nas še posebej naporno.

V smernicah za program dela za naslednje štiri-letno mandatno obdobje smo si zadali kot prednos-

tne naloge predvsem prizadevanja, da bi Zbornica končno dobila zakonska pooblastila, s čimer bi dosegli ustrezeni status svojega članstva glede na strokovnost ter še posebej glede na ekonomske in socialne koristi ter moč vpliva na zdravstveno politiko.

Obseg aktivnosti in dejavnosti operativnega vodstva se iz leta v leto zelo povečuje, prav tako število članov, ki od svoje strokovne asociacije pričakujejo zastopanje njihovih interesov, strokovni razvoj, informacije in povezovanje.

Poročila o delu posameznih organov in komisij nam bodo podala le kratek vsebinski prikaz enoletnega skupnega dela in angažiranja.

Dovolite mi, da na tem mestu omenim nekatere aktivnosti, ki so zahtevale mnogo truda in veliko vloženega dela kljub temu, da z rezultati nismo bili vedno zadovoljni, a v življenju je pač tako!

Prvi večji javni dogodek je bil **4. Simpozij zdravstvene nege** - sedaj že tradicionalno povezan s svečano proslavo 12. maja, mednarodnega dneva medicinskih sester, ki ga praznujemo po vsem svetu. Srečanje smo pripravili skupno z Društvom medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Gorenjske v Festivalni dvorani na Bledu. Rada bi poudarila, da je bila medijska odmevnost tega dogodka v javnosti tudi zaradi sodelovanja s SPEM-om zelo pozitivna.

Po široki javni razpravi med članstvom smo v začetku julija, še pred parlamentarnimi počitnicami, ministru za zdravstvo predali predlog **Zakona o zdravstveni negi**, ki smo ga pripravljali skoraj dve leti. Pri svojem obsežnem delu je delovna skupina upoštevala zakonske regulative zdravstvene nege številnih zahodnoevropskih držav ter sklepe in zaključke organov Zbornice in komisij Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego.

Kljub zagotovitvi, ki smo ga dobili na Ministrstvu za zdravstvo, da bo za predlog Zakona o zdravstveni negi takoj po pridobljenem soglasju Zdravstvenega

sveta imenovalo delovno skupino predvidoma novembra lani, se tudi to še ni zgodilo. S številnimi intervencijami smo poskušali pospešiti proces sprejemanja, trudimo se za dialog in moramo se boriti za pravice, ki so umevne že same po sebi.

Žal ocenjujemo, da sodelovanje z Ministrstvom za zdravstvo, ki mora pokrivati in urejati področje zdravstvene nege in njenih izvajalcev kot največje poklicne skupine, ni dobro in čutiti je odnos, ki zdravstveno nego in njene izvajalce potiska čedalje bolj v ozadje. Vsekakor v prihodnje pričakujemo izboljšanje sodelovanja tudi zato, ker imamo na Ministrstvu za zdravstvo medicinsko sestro - svetovalko za področje zdravstvene nege.

Skoraj vse leto so potekale strokovne in organizacijske priprave na **1. kongres zdravstvene nege**, ki smo mu dali pomenljiv naslov: **NAREDIMO ZDRAVSTVENO NEGO VIDNO**. Kongresne aktivnosti smo povezali z dvema - za našo organizacijo pomembnima - visokima jubilejema: 70-letnico organiziranega delovanja medicinskih sester in 30-letnico izhajanja našega lastnega strokovnega glasila. Ob zaključku 1. kongresa smo oblikovali in zapisali 11 sklepov, s katerimi ste bili seznanjeni tudi v UTRIPU in ki so obvezujoč element za naše nadaljnje delo.

Pokrovitelj Kongresa je bil predsednik Republike Slovenije g. Milan Kučan, ki je ob tej priložnosti izdal ukaz, objavljen v Ur. listu št. 71/1997 o podelitvi srebrnega častnega znaka svobode Republike Slovenije ob 70-letnici zaslužnega delovanja na področju zdravstvene nege in njenega strokovnega razvoja.

Zdravstveni svet je na svoji redni 63. seji dne 6.11.1997 sprejel in potrdil za stroko zdravstvene nege zelo pomemben dokument **Razmejitve zdravstvene nege**. Posebej je bilo poudarjeno, da je dokument pripravljen zelo dobro, da pa ga je treba uvajati postopoma z upoštevanjem finančnih možnosti tako v javnem kot v zasebnem zdravstvu. Žal ta dokument še vedno čaka na podpis ministra, čeprav se vsi zavedamo njegove nujnosti.

Prav tako čaka na potrditev Zdravstvenega sveta na Ministrstvu za zdravstvo tudi **predlog Pravilnika o organizaciji službe zdravstvene nege**.

Zaradi naštetega smo lahko upravičeno zaskrbljeni, saj je prav področje zdravstvene nege eno najmanj urejenih v sistemu zdravstva. Zbornica se bo na tem področju intenzivno zavzemala za sprejem vseh za našo stroko pomembnih dokumentov. Kot pred-

stavniki stroke sicer podpiramo reformo zdravstvenega sistema, vendar je vsekakor nujno, da kot najštevilčnejša poklicna skupina v zdravstvu aktivno sodelujemo pri pripravi tako pomembnih sprememb tudi za področje zdravstvene nege.

Naloga Zbornice - Zveze je že od nekdaj tudi spremljanje in podpora ustreznemu **izobraževanju** in posodabljanju znanja za področje zdravstvene nege. Zato nas je zelo vznemirilo dejstvo, ko smo bili seznanjeni šele pred nedavnim, da se ponovno razpisuje program za šolanje bolničarjev. Mnenje stroke je bilo tudi tokrat prezrto. Res je, da je izobraževanje ustreznih profilov za vsako stroko zelo pomembno. Sicer je bil dokument Dolgoročni program splošnega razvoja zdravstvene nege - Strategija sprejet že leta 1993, vendar se je tako na področju šolske zakonodaje, še posebej pa na področju stroke, od takrat zgodilo precej sprememb, kar kličo po čimprejšnjem revidiranju prej omenjenega dokumenta.

Razvoj zdravstvene nege in vse zahtevnejše naloge medicinskih sester narekujejo potrebo po izobraževanju na visokostrokovnem in še posebno na fakultetni ravni. Ko smo opredelili sestavo tima ZN, smo dorekli tudi vlogo bolničarja s tem, da bolničar glede na stopnjo izobrazbe ni član negovalnega tima. Sklep Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego je bil zelo jasan, ki pravi da ni smiselno niti potrebno izobraževanje tega kadra za delo v zdravstveni negi. Pa vendar, kot sem že omenila, nekatere srednje zdravstvene šole še naprej izobražujejo bolničarje, zaslediti pa je celo poizkuse po ustanavljanju višjih šol v okviru nekaterih srednjih zdravstvenih šol, ki bi izobraževale nekakšen nov profil, ki ga v negovalnem timu sploh ne predvidevamo iz programa razvoja izobraževanja za zdravstveno nego, ki ga je sprejel Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego, je jasno razvidno, katere profile stroka potrebuje in zakaj. Ker so se v zadnjem času pojavile številne nejasnosti v zvezi z rednim in izrednim izobraževanjem za poklic medicinska sestra z visokostrokovno izobrazbo, specializacijami in podobno, smo na zadnjo sejo Predsedstva povabili predstavnike obeh Visokih zdravstvenih šol iz Ljubljane in Maribora, ki so bili pripravljeni odgovarjati na številna vprašanja in dileme. Prepričana sem, da je ostalo še veliko odprtih in nerešenih vprašanj, ne prav nazadnje tudi glede omejenih možnosti za opravljanje pripravništva, pa čeprav na volonterski način.

Ker se ta vprašanja rešujejo mimo stroke, bomo morali problem predstaviti javnosti z okroglo mizo na temo:

Izobraževanje za področje zdravstvene nege v luči približevanja Evropski uniji, na katero bi vsekakor povabili predstavnike Ministrstva za šolstvo in predstavnike Ministrstva za zdravstvo.

Kot sem danes že omenila, si Zbornica prizadeva tudi za izboljšanje ekonomskega in družbenega statusa medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, pri tem izjemno podpiramo delo in vse aktivnosti Sindikata delavcev v zdravstveni negi. Javno smo podprli protestni shod oktobra lani pred Ministrstvom za zdravstvo, ki je bil odraz naše hude stiske. Spremljamo tudi vse aktivnosti v zvezi s sedanjimi pogajanja, predvsem pa moram poudariti, da smo skupno s Sindikatom in Razširjenim strokovnim kolegijem za zdravstveno nego oblikovali dokument **Strokovna stališča za delo v ZN v času stavke**, ki so v skladu z 8. členom stavkovnih pravil Sindikata delavcev v zdravstveni negi.

Med številnimi mednarodnimi aktivnostmi bi želela omeniti tesno sodelovanje z **ICN - Mednarodno organizacijo medicinskih sester**. Lani smo se udeležili 21. Mednarodnega kongresa v Vancouvru, kjer je bil istočasno tudi sestanek CNR - predstavnikov držav članic ICN-a. Vključeni smo tudi v projekt prevoda verzije alfa ICNP-ja (International Classification of Nursing Practice) iz angleščine v slovenski jezik, ki je last ICN in preko nje tudi asociacij, članic ICN, in predstavlja poskusno oblikovanje mednarodne nomenklature in klasifikacije zdravstvene nege.

Tesno sodelujemo tudi s **PCN - Stalnim odborom držav članic EU**. Lani smo se udeležili jesenskega zasedanja odbora v Grčiji, kjer je istočasno potekalo tudi srečanje Evropske mreže sestrskih organizacij ter Evropskih specialističnih skupin. Z veseljem pa tudi z veliko odgovornostjo najavljam, da je bila lani za organizacijo takega srečanja izbrana Slovenija, prva država, ki še ni članica EU. **Srečanje bo potekalo od 14. - 17. novembra 1998 na Bledu.**

Preko **Kolaborativnega centra SZO za primarno zdravstveno nego** izjemno dobro sodelujemo tudi z Regionalnim uradom SZO, ki ima svoj sedež v Kopenhagenu.

Aktivno smo vključeni tudi v **WENR - Evropsko skupino medicinskih sester raziskovalk**, ki letos praznuje 20-letnico delovanja. Naša imenovana

predstavnica na vsakoletnem srečanju poroča o raziskovalni dejavnosti na področju ZN v slovenskem prostoru.

Težko je v kratkem naštet in opisati vse številne aktivnosti, ki potekajo na Zvezi - Zbornici. Tudi v prihodnje nas čaka še veliko zahtevnega dela.

Zavzemali se bomo, da se bodo sprejeli že vsi pripravljeni dokumenti. Ob tem nam je lahko v veliko pomoč tudi dejstvo, da smo lani izvolili državno svetnico, ki izhaja iz naših vrst.

In ker se hitro, prehitro približujemo letu 2000, ki se nam je še včeraj zdelo tako daleč, je prav, da že danes in tukaj začnemo razmišljati in načrtovati naše vizije in cilje za naslednje desetletje.

Skupščino je pozdravila generalna sekretarka Sindikata delavcev v zdravstveni negi, Flory Banovac: "V zadovoljstvo si štejem, da lahko prenesem pozdrave članov Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije. Leto 1998 je pomembno leto za slovenske medicinske sestre in zdravstvene tehnike. Začeli smo uresničevati tretjo fazo družbenega priznanja našega poklica. Tečejo pogajanja o Kolektivni pogodbi za delavce v zdravstveni negi, ki je eden temeljnih dokumentov s področja urejanja našega družbeno-ekonomskega statusa. Z zadovoljstvom lahko povem, da smo iztržili že več kot dve tretjini normativnega dela kolektivne pogodbe. Priznati moram, da ni lahko, kajti vlada nam je dala na nasprotno stran zelene mize trde pogajalce.

Pri tem nam ne smejo vzeti volje sporazumi, sklenjeni med vlado in skupino zdravstvenih delavcev, za katere upravičeno trdimo, da bodo realizirani tudi preko naših hrbtov.

Zato dovolite, da na tem mestu ponovno poudarim in pozovem vse slovenske medicinske sestre in zdravstvene tehnike, še posebej pa vse nas, ki smo izbrani za njihove predstavnike, da strnemo vrste ter čvrsto in neomajno stopamo po skupni poti do končnega cilja. Ta cilj je ustrezen položaj zdravstvene nege v slovenskem prostoru in pošteno plačilo za pošteno delo!"

Skupščino je pozdravila tudi svetovalka ministra za zdravstvo za področje zdravstvene nege, Darja Cibic.

Poslanke in poslanci so na predlog poslanca DMSZT Ljubljana, Petra Požuna, soglasno potrdili dopolnila Poslovnika skupščine Zbornice zdravstvene nege Slovenije.

2. člen se dopolni: Skupščina je sklepčna, če je na skupščini prisotnih več kot polovica poslancev.

V 8. členu se drugi odstavek glasi: "Uvrstitev nove točke dnevnega reda lahko pred pričetkom dnevnega reda predlaga vsak član skupščine. O predlogu razširitve glasuje skupščina."

Poslanke in poslanci so za organe 7. redne skupščine izvolili:

DELOVNO PREDSEDSTVO

mag. Bojana Filej - predsednica

Tatjana Verhovnik - članica

Petra Kersnič - članica

VERIFIKACIJSKA KOMISIJA

Greta Zver - predsednica

Zdenka Seničar - članica

Marjana Vengušt - članica

KOMISIJA ZA SKLEPE

Darinka Klemenc

Darja Znidarčič

ZAPISNIK

Nuša Mlakar

Petra Kersnič

OVEROVATELJICI ZAPISNIKA

Milica Lahe

Rozī Špilak

Na 7. redni skupščini je bilo od 50 imenovanih poslancev prisotnih 48 poslancev (46 poslank in dva poslanca).

POROČILA O DELU MED 6. IN 7. SKUPŠČINO ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE - ZVEZE DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

Generalna sekretarka: Petra KERSNIČ

POROČILO O DELU ZBORNICE V ČASU MED 6. IN 7. SKUPŠČINO

"V slovenskem prostoru nastopamo od ustanovitve skupščine Zbornice zdravstvene nege Slovenije, ki je bila 15.12.1992, kot Zbornica zdravstvene nege Slovenije, navzven in v tujini pa se predstavljamo kot Zveza društev medicinskih sester Slovenije," je sklep, s katerim smo svojo organiziranost in vlogo v slovenskem prostoru opredelili 18.2.1993.

Po novem Zakonu o društvih (Uradni list št. 60 - 2789/95) so regijska društva na podlagi 11. člena tega zakona sklenila na podlagi nespornih ugo-

tovitev, da 27.11.1927 predstavlja začetek društvenega delovanja v Sloveniji, da je bilo leta 1952 ustanovljeno samostojno Društvo medicinskih sester Slovenije, ki se je iz prvotnih šestih pododborov v letu 1983 preoblikovalo v Zvezo društev medicinskih sester, sklenili, da nadaljujemo z delom zaradi uresničevanja skupnih interesov ter to tudi podpisali s Pogodbo o povezovanju društev v Zvezo društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

ČLANSTVO V ZBORNICI ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

Na področju zdravstvene nege je delalo po podatkih statističnega letopisa v letu 1996 na področju zdravstvene nege in oskrbe:

Mesto zaposlitve	Višja med. sestra		Zdr. tehnik	
	1995	1996	1995	1996
ZDRAVSTVENI DOM	1019	1005	2884	2713
BOLNIŠNICA	1744	1732	5507	5435
ZDRAVILIŠČE	24	22	110	115
IVZ IN ZZV	30	49	70	65
POSEBNI ZDR. ZAVODI	22	22	25	25
ZASEBNI ZAVODI	22	23	25	42
DRUGI ZAVODI	211	220	913	1152
SKUPAJ	3072	3073	9534	9547

V zdravstvu je tako bilo leta 1995 13.550 zaposlenih na področju zdravstvene nege, v letu 1996 pa 13.645. V letu 1995 je bilo 944 bolničarjev, v letu 1996 pa 1025.

PREGLED ČLANSTVA V ZNZS - stanje 15.4.1998

D M S Z T	redni in pri- druženi člani	upokoj.	štud.ZN	skupaj
LJUBLJANA	3335	369	263	3984
MARIBOR	1380	201	65	1646
CELJE	1094	92		1186
KOPER	647	59		706
POMURJE	655	33		688
GORENJSKA	676	85		764
NOVA GORICA	595	78		673
NOVO MESTO	630	22		652
PTUJ	406	6		412
SLOVENJ GRADEC	318	31		349
VELENJE	223	4		227

Na dan 15.4.1998 je v Zbornici zdravstvene nege Slovenije 11.284 članic in članov, kar je 76,13 % od vseh zaposlenih na področju zdravstvene nege v letu 1996. V letu 1997 smo zabeležili 1793 vpisov in 817 izpisov. Za vodenje evidence smo ob koncu leta zaposlili dodatno moč, kar nam bo oziroma nam je že omogočilo več nadzora in pregleda nad gibanjem članstva.

ORGANI ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE**PREDSEDSTVO ZBORNICE**

Člani Predsedstva Zbornice zdravstvene nege so imeli v preteklem letu 7 sej:

19. redna seja - 14.3.1997, 20. korespondenčna seja - 29.5.1997, 21. redna seja - 2.7.1997, izredna seja - 22.10.1997, problemska seja - 11.2.1998 člani Predsedstva ZZNS in Republiškega odbora Sindikata delavcev v zdravstveni negi; 22. redna seja - 27.2.1998 in 23. redna seja - 8.4.1998.

IZVRŠILNI ODBOR ZBORNICE

Člani Izvršilnega odbora so se v preteklem letu sestali 14 krat.

ODBOR REGIJSKIH DRUŠTEV

V preteklem letu 6 sej: 3. seja je bila 4.4.1997 v Murski Soboti, 4. seja je bila 6.6.1997 v Celju, 5. seja je bila 5.9.1997 v Kopru, 6. seja je bila 13.10.1997 v Ljubljani, 7. seja je bila 11.2.1998 v Ljubljani in 8. seja je bila 26.2.1998 v Ljubljani.

STROKOVNE SEKCIJE

Strokovne sekcije, ki uresničujejo izobraževalne programe tako na ožjih področjih zdravstvene nege, kakor tudi na širših interdisciplinarnih programih, so v preteklem letu postale bogatejše še za eno strokovno sekcijo. V oktobru 1997 je začela s svojim delom Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji.

Predstavniki strokovnih sekcij so ustanovili iniciativni odbor za ustanovitev Koordinacijskega odbora strokovnih sekcij, ki se je po potrebi v letu 1997 že sestajal.

12. MAJ - MEDNARODNI DAN MEDICINSKIH SESTER

Mednarodni dan medicinskih sester smo obeležili skupaj s 4. simpozijem zdravstvene nege 12. maja 1997 na Bledu. Potekal je pod motom ZDRAVI MLADI LJUDJE IN SVETLEJŠA PRIHODNOST.

21. KONGRES ICN

V Canadi je potekal 21. kongres ICN, ki se ga je udeležila delegacija iz Slovenije.

1. KONGRES ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

V počastitev 70-letnice organiziranega delovanja medicinskih sester v Sloveniji smo organizirali 1. kongres z motom "Naredimo zdravstveno nego vidno", ki se je odvijal 17. in 18. novembra 1997 v Festivalni dvorani v Ljubljani. Na slovesni proslavi smo podelili priznanja Zbornice zdravstvene nege Slovenije za izredne dosežke na področju zdravstvene nege, zdravstvenega varstva in za uspehe pri uresničevanju programov in akcij. Podelili

smo 11 Zlatih znakov, 10 spominskih priznanj in 20 jubilejnih priznanj.

Na Zbornici zaznamujejo naše vsakdanje delo in aktivnosti posredni oziroma neposredni stiki s svetovalko ministra za zdravstvo za področje zdravstvene nege, Ministrstvom za šolstvo, predstavniki Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego, Zdravniško in drugimi zbornicami, zdravstvenimi šolami, Sindikatом zdravstvene nege, Kolaborativnim centrom SZO za primarno zdravstveno nego, z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije in številnimi našimi člani, ki ali želijo ali potrebujejo nasvete oziroma izražajo svoja mnenja in stališča.

O vseh dogodkih dajemo redna poročila v informativni bilten Utrip, saj si želimo, da bi vsak član in vsi vedeli, kje smo in kaj delamo.

Preteklo leto smo na treh novinarskih konferencah javnosti predstavili naše delo, naš poklic in dejavnost zdravstvene nege ter njen prispevek pri procesu zdravljenja in ne nazadnje smo želeli prikazati vsa naša prizadevanja za ureditev statusa stroke in njenih izvajalcev:

1. Na Zdravstveni svet smo v potrditev vložili akte Organizacija službe zdravstvene nege v zdravstvenih zavodih Slovenije, Razmejitev zdravstvene nege in program pripravništva za poklic profesorja zdravstvene vzgoje. Skozi proceduro je prišel le dokument Razmejitev zdravstvene nege, ki pa čaka na overovitev ministra za zdravstvo.

2. Po dveh letih dela smo julija 1997 Ministrstvu za zdravstvo predali osnutek Zakona o zdravstveni negi, s katerim želimo doseči prepoznavnost prispevka naše stroke v družbi in hkrati določiti tudi odgovornost stroke pri obravnavi varovancev in opravljanju negovalnih intervencij.

3. Preteklo leto je zaznamovalo tudi tesno sodelovanje s Sindikatом delavcev v zdravstveni negi, s katerim smo se povezovali v želji po učinkovitem uveljavljanju predlagane Kolektivne pogodbe za področje dela v zdravstveni negi. Ob 12. maju smo s skupno akcijo "Medicinska sestra - človek in pol" po zavodih in na drugih mestih hoteli opozoriti na poklicne obremenitve izvajalcev zdravstvene nege. V ta namen smo v sodelovanju s strokovnjaki zdravstvene nege oblikovali Filozofijo zdravstvene nege v odnosu do stavke in Strokovna stališča za delo v zdravstveni negi v času stavke.

4. Volitve v Državni svet so našo enotnost in željo po sooblikovanju državne zdravstvene politike

dokazale v tolikšni meri, da je med državnimi svetniki zopet medicinska sestra, ki zastopa področje zdravstva.

5. Posebna ekspertna skupina uresničuje zamisel o terminološkem slovarčku za področje zdravstvene nege, s pomočjo katerega bi želeli poenotiti jezik zdravstvene nege in s tem postaviti možnosti za ustrezno dokumentiranje dela in storitev na področju zdravstvene nege.

6. Z delom je v mesecu marcu 1998 pričela Statutarna komisija, ki bo po predvideni javni razpravi, ki naj bi prinesla dopolnila in predloge za spremembo Statuta, pripravila predlog Statuta, ki bi odseval realne potrebe časa, v katerem se kot člani organizacije, ki združuje in povezuje najštevilčnejšo poklicno skupino v zdravstvu, zdaj nahajamo.

Poročilo ni in bi bilo težko popolno, saj je v delu posameznikov in Zbornice, kot organizacije, skritih še veliko dela in naporov za doseganje ciljev, zastavljenih ob začetku, in ki jih narekuje vsak dan sproti. Na poti uresničevanja zastavljenih nalog so navadno že postavljene zapreke, ki pa jih, vsaj za nazaj gledano, kar uspešno preskakujemo.

Med seboj si moramo vedno znova dopovedovati, da si bomo **težo samostojnosti pridobili predvsem v lastnem spoznanju, da je zdravstvena nega samostojna stroka, pa če se slovensko zdravništvo, ki ta trenutek ubira svojo pot, s tem strinja ali ne.**

Zaključek iz leta 1997 za leto 1998:

ČE LJUDJE SODELUJEJO, DELAJO ČUDEŽE.

Polona ZUPANČIČ

POROČILO O DELU NADZORNEGA ODBORA

Člani Nadzornega odbora so se v skladu z določili Statuta in Pravilnika o delu nadzornega odbora Zbornice zdravstvene nege Slovenije seznanjali s finančnim in materialnim poslovanjem na sejah.

1. seja dne 24.4.1997 - konstituiranje Nadzornega odbora, prisotni: Magda Brložnik, Breda Koban, Petra Kersnič, Zvonka David, Polona Zupančič.

2. seja dne 24.9.1997 - Izvršilni odbor Zbornice, prisotna Polona Zupančič.

3. seja dne 15.1.1998 - Nadzorni odbor, prisotne: Magda Brložnik, Breda Koban, Zvonka David, Petra Kersnič, Irena Vodlan, Polona Zupančič.

4. seja dne 18.2.1998 - Nadzorni odbor, prisotne: Magda Brložnik, Milka Kavaš, Zvonka David, Petra

Kersnič, Irena Vodlan, Polona Zupančič.

Na skupnih sejah s predstavniki Zbornice zdravstvene nege Slovenije so člani Nadzornega odbora dobili vpogled v materialno in finančno poslovanje in ugotovili sledeče:

- **Blagajniški promet** se evidentira na osnovi računovodskih standardov in predpisov. Promet izkazuje: dvig gotovine iz ŽR, akontacije za organizacijo posameznih strokovnih srečanj sekcij, računi za promet mater. stroškov do višine 25.000 SIT (poštne), dnevnice, kilometrine, javne prevoze itd.

Predlog: Poročilo o prometu preko blagajne naj se vodi za vsako stroškovno mesto posebej.

- **Kontni plan:**

- v rubriki pod kupci naj se spremlja izdajo računov
- za prodane storitve same ZZN (razstavne prostore, oglase, Utrip, ...)
- za strokovne sekcije (najem prostorov).

pod terjatve iz naslova prispelih prispevkov in članarin:

- potrebno je pojasnilo, zakaj prihaja do razlik v višini prilivov sredstev,
- predsednice društev dobijo 2 x letno poročilo o izplačilu članarine.

Predlog: ZZN naj pošilja društvom mesečna poročila o prilivih.

- **Plan nabav osnovnih sredstev:** ZZN ne planira nabav osnovnih sredstev, ker se nabavlja na osnovi ugotovljenih potreb po zamenjavi iztrošene opreme ali za posodobitev obstoječe opreme. Potrebe ugotavlja generalna sekretarka zbornice, ki pripravi pisni predlog za nabavo za Izvršilni odbor, ki nabavo odobri.

Predlog: ZZN pripravi letni plan nabav za tekoče leto po zaključnem računu, ki ga potrdi Izvršilni odbor ZZN.

- **Planiranje in pridobivanje finančnih sredstev.** Iz dokumentacije je razvidno, da prilivi finančnih sredstev po končanih strokovnih seminarjih prihajajo z zakasnitvijo.

Predlog: Odprte postavke se rešijo najkasneje do 31.1.1998. Strokovnim sekcijam se pošlje opozorilo, da sproti pošiljajo dokumente na ZZN.

- **Planiranje investicij in tekočega vzdrževanja:** Kot najemnik prostorov ZZN do sedaj ni

imela stroškov za ta namen.

- **Delo po pogodbi.** ZZN nima pravilnika o višini izplačil za različne vrste dela in ure pogodbenega dela.

Predlog: ZZN naj izdela predlog Pravilnika o nagrajevanju funkcionarjev Društev in Strokovnih sekcij in ostalih sodelavcev, ki bo vseboval merila za različne vrste dela in vrednost urne postavke pogodbenega dela. Predlog obravnavajo in potrdijo organi ZZN.

PREGLED POROČILA O POSLOVANJU ZA LETO 1997

Nadzorni odbor se je seznanil:

- s sestavo in višino prihodkov in odhodkov ZZN,
- s ugotovljenim presežkom nad odhodki v letu 1997,
- s predlogom delitve skupnega presežka iz leta 1997 in preteklih let,
- s poslovnim uspehom po posameznih vrstah odhodkov in prihodkov,
- s poslovnim uspehom - primerjaje upravno adm. službe in strokovne sekcije,
- s planom za leto 1998,
- s bilanco stanja.

Člani Nadzornega odbora so bili soglasni, da je potrebno natančneje opredeliti odhodke pod rubriko:

- Ostali stroški (prevozne storitve),
- Stroški v zvezi z delom (prevozni stroški),
- Neproizvodne storitve (druge neproizvodne storitve).

Ker se dejavnost ZZN in strokovnih sekcij zadnjih letih večja in se s tem povečuje obseg računovodskega dela, predlagamo:

- da delo računovodkinje preide v redno delovno razmerje za štiri ure dnevno.

Predlagamo, da se upokojenim medicinskim sestram poveča plačilo članarine na 3.400 SIT letno.

Nadzorni odbor se strinja s predlogom formiranja Društvenega sklada iz presežka finančnih sredstev za pokrivanje izgub posameznih sekcij oz. ZZN in morebitno nabavo opreme.

Nadzorni odbor se strinja s predlogom za razdelitev finančnih sredstev iz obresti, po deležu prihodkov v celotnem prihodku ZZN, po posameznih strokovnih sekcijah. Obresti se pripišejo k društvenemu skladu posameznih strokovnih mest.

Nadzorni odbor se strinja s predloženim finančnim planom, ki ga je pripravila ZZN za leto 1998.

Vera GRBEC

POROČILO O DELU

ČASOPISNO ZALOŽNIŠKE DEJAVNOSTI

V letu 1997 se je časopisno založniška dejavnost zelo razmahnila. Poleg redne dejavnosti v okviru izdajanja rednih strokovnih in informativnih glasil smo v lanskem letu praznovali tudi pomembne jubileje, ki smo jih obeležili tudi z izdajo ustreznih zbornikov.

Izdajanje strokovne revije Obzornik zdravstvene nege

V lanskem letu smo praznovali 30-letnico stalnega izhajanja te naše osrednje strokovne revije, kar smo praznovali z izdajo obsežnejše in svečane zadnje številke Obzornika v letu 1997. Obzornik še vedno izhaja v treh dvojnih številkah in z naklado 4.000 izvodov.

Uredniški odbor sestavljajo: Judith Clift, Vera Grbec, Bernarda Mudrovčič, Veronika Pretnar Kunstek, Ladi Škerbinek, Marina Velepčič, Klaudia Urbančič in Kristina Peric.

V reviji so stalne rubrike: Uvodnik, strokovni članki z izvlečki v angleškem jeziku, Novosti-izkušnje, Razno, Poročila, Beležke ob knjigi, Osebnosti. Uredniški odbor oblikuje vsebinsko zasnovo tako, da so čim bolj pokrita različna področja zdravstvene nege in izpolnjene naloge, ki jih revija ima. Odgovorna urednica Vera Grbec izbira in pripravlja gradivo za objavo, opravlja redakcijo in skrbi za nemoteno izhajanje. Urednica Dunja Kalčič pripravlja gradivo za objavo, opravlja redakcijo, je lektorica in prevajalka. Za računalniški prelom in oblikovanje je odgovoren Božidar Pajnhart. Z UDK in deskriptorji že vrsto let opremlja revijo Eva Klemenčič. Revijo tiska tiskarna Delo. Revija se financira pretežno iz naročnine.

Izdajanje informativnega biltena Zbornice zdravstvene nege Utrip

Informativni bilten Utrip izhaja enkrat mesečno in ga prejemajo vsi člani Zbornice.

Uredniški odbor sestavljajo: Irma Antončič, Bojana Filej, Irena Istenič, Vera Grbec, Petra Kersnič, Veronika Pretnar Kunstek. Uredniški odbor se sestaja vsak mesec in oblikuje vsebino posamezne številke. Odgovorna urednica Irma Antončič zbira gradivo, ga pripravlja in skrbi za nemoteno izhajanje glasila. Oblikovanje in računalniški prelom opravlja podjetje Starling, tiska pa Tiskarna Povše. Lektorsko delo opravlja Cvetana Tavzes. Stroški izdajanja Utripa se pokrivajo iz članarine in iz trženja oglasov in reklam, ki ga opravlja podjetje Anonsa.

Ostala založniška dejavnost

V letu 1997, ko smo praznovali 70-letnico organiziranega delovanja medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na Slovenskem, je izšel Jubilejni zbornik z zgodovinskim prikazom strokovnega delovanja in združevanja medicinskih sester na Slovenskem v častljivih sedmih desetletjih.

Ob 1. kongresu zdravstvene nege, novembra 1997, smo izdali Zbornik predavanj.

Strokovno literaturo smo obogatili tudi z izdajo brošure avtorice Tite Sekavčnik z naslovom Razvijanje standardov in kriterijev kakovosti zdravstvene nege.

Vsega tega dela ne bi mogli opraviti, če ne bi tvorno sodelovali vsi avtorji prispevkov, uredniški odbori, odgovorni uredniki, uredniki, recenzenti, lektorji, oblikovalci, tiskarji in vsi, ki so opravljali še vrsto drugih zahtevnih del. Ker se zavedamo, da nam še vedno primanjkuje strokovne literature v slovenskem jeziku, se bomo tudi v prihodnje zavzemali, da se obseg te dejavnosti še poveča.

Marina VELEPIČ

POROČILO O DELU RAZSODIŠČA

Razsodišče Zbornice ZNS je delovalo v sestavi Marina Velepič, predsednica in članice Majda Gorše, Olga Nezman, Dragica Murn in Nada Modic - Harl.

Razsodišče je imelo v času od izvolitve novih članov do 7. redne skupščine 4 seje. Brez prizivov so bile rešene vse zadeve, ki niso bile dokončane v prejšnjem mandatnem obdobju, v obravnavo pa nismo prejeli niti ene pritožbe potrošnikov storitev zdravstvene nege niti zdravstvenih zavodov glede neetičnega ravnanja medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov.

Ali to pomeni, da ravnamo vedno v skladu z etičnimi načeli? Najbrž ne.

V letu 1997 je bilo možno izpeljati prvo napredovanje po v letu 1994 sprejetem Zakonu o razmejitvi plač v javnih zavodih in Pravilniku o napredovanju delavcev, zaposlenih v zdravstvu. Omenimo naj, da nas je Kadrovska služba KC Ljubljana že dvakrat zaprosila za podatke o morebitnih kršitvah poklicnega kodeksa etike za delavce v zdravstveni negi, zaposlenih pri njih, kar pomeni, da Zbornica ZZN počasi le pridobiva ustrezne kompetence.

V preteklem obdobju smo se ukvarjale predvsem z oblikovanjem strokovnih podlag in stališč do predloga dela v času stavke in izdelavi filozofije ZN v

odnosu do nje ter aktivno sodelovale na več sejah, sklicanih za reševanje te silno pereče problematike. Omeniti moram tudi prve odgovore na vprašanja v zvezi z dokumentom Razmejitev del v ZN ter aktivno sodelovanje na strokovnih seminarjih.

Vsi vemo, da moramo na II. kongresu Zbornice ZNS sprejeti posodobljen in razširjen kodeks etike. Potrebno je oblikovati tudi stališče medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov do evtanazije, dopolniti pravilnik o organizaciji dela Razsodišča.

Čaka nas torej precej dela in prizadevanj za čim večjo uveljavitev kodeksa etike v naši vsakodnevni praksi.

Nuša MLAKAR

POROČILO KOMISIJE ZA ZASEBNO DEJAVNOST PRI ZBORNICI ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

Komisija za zasebno dejavnost (v nadaljevanju Komisija) je bila imenovana na 19. seji predsedstva Zbornice zdravstvene nege Slovenije 14.3.1997. Komisijo sestavljajo: Ivana Hartman, Nedeljka Luznar, Nuša Mlakar, Marija Švajncer in Anka Terseglav.

1. V letu 1997 je imela Komisija 2 redni seji.
2. Podala je mnenja Zbornice zdravstvene nege Slovenije kandidatom, ki so zanj zaprosili zaradi vloge za vpis v Register zasebnih zdravstvenih delavcev pri Ministrstvu za zdravstvo. Pozitivno mnenje je bilo podano 13 medicinskim sestram in 1 društvu, negativno mnenje ni bilo podano nobenemu kandidatu.
Predsednica Komisije N. Mlakar je pred obravnavami vlog na sejah Komisije opravila razgovore z vsemi kandidati za zasebno delo. Nekateri kandidati se niso odzvali na razgovor, nakaj vlog je bilo nepopolnih.
3. Na vloge občinskih upravnih organov je Komisija podala mnenja Zbornice zdravstvene nege Slovenije za kandidate, ki so nanje naslovili prošnje za podelitev koncesije. Pozitivno mnenje je bilo podano 2 medicinskima sestrama.
Obema kandidatama, za katere je Komisija podala pozitivno mnenje, je bilo predhodno že podano pozitivno mnenje za vpis v Register zasebnih zdravstvenih delavcev.
4. Komisija je na svojih sejah obravnavala Poslovnik o delu Komisije za zasebno dejavnost in sprejela nekaj sprememb.
5. Komisija je bila v stalnem stiku s strokovnimi službami Ministrstva za zdravstvo, s pravnico,

katere področje delovanja na ministrstvu vključuje zasebno delo na področju zdravstvenega varstva, s pravnico Zbornice, poročila o svojem delu je Komisija podajala na Izvršilnem odboru in Predsedstvu Zbornice.

6. Komisija je pri svojem delu upoštevala predpise Zakona o zdravstveni dejavnosti, Statuta Zbornice zdravstvene nege Slovenije, Pravilnika o zasebni dejavnosti na področju zdravstvene nege, dokumente Razmejnitve zdravstvene nege ter stališča Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego, Izvršilnega odbora in Predsedstva Zbornice zdravstvene nege Slovenije.

Roža MEGLIČ

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA IZOBRAŽEVANJE

V letu 1997 je prenehalo mandatno obdobje doslej imenovanim članom komisije in je za naslednje 4-letno obdobje imenovana komisija v sestavi:

Roža Meglič (predsednica)

Alenka Krist (namestnica)

Ljudmila Brčin

Milica Lahe

Darja Žnidarčič

Komisija za izobraževanje je v obdobju od 6. do 7. redne skupščine imela 7 rednih sej in 3 seje skupaj s Stalno strokovno skupino za vzgojo in izobraževanje pri Razširjenem strokovnem kolegiju za zdravstveno nego Slovenije.

Tudi v letu 1997 je Komisija za izobraževanje delovala po poslovniku, ki je bil sprejet na Predsedstvu zbornice zdravstvene nege dne 26.6.1994.

Permanentna naloga komisije je bila sprotno pregledovanje in spremljanje programov permanentnega strokovnega izpopolnjevanja in izobraževanja MS in ZT. Poudarek je bil predvsem na primernosti in pomembnosti vsebin s področja ZN.

Skupno število izobraževanj, ki so jih organizirala društva MS in ZT ter strokovne sekcije, ni bilo majhno. Z velikim zadovoljstvom smo ugotovili, da je vključenih vedno več prispevkov s področja zdravstvene nege in da so bile pri predstavljanju vsebin MS zelo aktivne.

Kar nekaj sestankov je komisija tudi v tem obdobju posvetila pripravi kriterijev za pridobivanje točk za napredovanje v okviru ZZNS. Kljub velikim prizadevanjem in naporom komisije kriteriji za napredovanje na Predsedstvu ZZN niso bili sprejeti.

Komisija je dopolnila in pripravila za ponatis

knjižico Moje pripravništvo za ZT. Tu smo želeli predvsem uskladiti dela in naloge ZT z razmejitvijo del in nalog in posodobiti predpisano strokovno literaturo. Ponatis knjižice je bil v mesecu marcu 1998.

Komisija je stalno sodelovala tudi z Ministrstvom za zdravstvo, predvsem v zvezi z izvajanjem pripravništva.

Ker je vsako leto težje na področju zaposlitve in financiranja pripravnikov, je komisija izdelala anketni vprašalnik za pregled stanja na tem področju za obdobje 1995 do 1997. Vprašalnik je bil poslan vsem glavnim medicinskim sestram zdravstvenih zavodov v Sloveniji.

Dobljene rezultate raziskave bo komisija posredovala vsem za to odgovornim institucijam.

Komisija je izdelala tudi list za prijavo mentorja, ki vodi pripravnika s ciljem, da bi imeli pregled nad vsemi mentorji pripravnikov in njihovo usposobljenostjo.

Vprašanja v zvezi z izobraževanjem na področju zdravstvene nege je komisija reševala skupaj s Stalno strokovno skupino za vzgojo in izobraževanje pri RSK ZN.

Vse leto je komisija sodelovala z založniško dejavnostjo, ki je sproti obveščala člane Zbornice ZN o novostih in programih izobraževanja.

Marta FALEŽ

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA DODELJEVANJE SREDSTEV IZ SKLADA ZA IZOBRAŽEVANJE V LETU 1997

1. Komisija za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje je v letu 1997 imela dve seji in na njih obravnavala 26 prispelih vlog.

2. Stanje sklada 31.12.1996 2.314.234,51 SIT

dodana sredstva po

zaključnem računu 1.000.000,00 SIT

skupaj 3.314.234,00 SIT

3. Razdeljena sredstva v letu 1997 3.169.972,00 SIT

Udeležba na ICN kongresu

Plačilo mednarodne članarine ICN

Plačilo članarine PCN

Udeležba na kongresu IFNA

Udeležba na forumu SZO in PCN

Strokovna literatura

ostanek 1997

144.261,00 sit

Irena VODLAN

FINANČNO POROČILO POSLOVANJA ZA LETO 1997

Zbornica zdravstvene nege je v letu 1997 realizirala prihodke v višini 127.960 tisoč SIT in presegla plan za 15 %.

Sestava prihodkov:

Članarine	40.910.128	31,97 %
- Od dejavnosti	80.820.613	63,16 %
- Obresti	1.408.732	1,10 %
- Donatorji	4.157.191	3,25 %
- Ostali prihodki	663.443	0,52 %
	127.960.107	100,00 %

Največji delež prihodkov je ZZN ustvarila s pridobitveno dejavnostjo in kar 63,16 % celotnega prihodka.

Pod pridobitveno dejavnost se štejejo:

- kotizacije seminarjev,
- izdaja OZN*,
- reklame in oglasi,
- razstavní prostori,
- izdaja priročnikov,

* (pri prihodkih od OZN se šteje ves priliv od plačanih položnic).

Drugi največji vir financiranja predstavlja 60 % plačanih članarin in sicer 31,97 % vseh prihodkov. Plan je dosežen 98 odstotno. S članarinami se pokrivajo stroški Utripa v višini 9.621.065 SIT, ostalo pa se pokriva z reklamami in oglasi v reviji Utrip, v višini 9.261.944,40 SIT.

Delež donatorskih sredstev v celotnem prihodku znaša 3,25 %.

Odhodkov je imela ZZN v letu 1997 111.880.082 SIT in s tem presegla plan za 40 %.

Sestava odhodkov:

- Materialni stroški	2.997.473	2,68 %
- Storitve	44.722.423	39,97 %
- Povračila stroškov potovanj	15.727.378	14,06 %
- Reprezentance	13.420.240	12,00 %
- Amortizacije	1.058.558	0,95 %
- Plače in drugi osebni prejemki	31.881.512	28,50 %
- Mednarodne članarine	576.541	0,52 %
- Drugi stroški	1.495.955	1,34 %
	111.880.080	100,00 %

Največji delež odhodkov predstavljajo storitve in sicer kar 39,97 % celotnih odhodkov. V teh stroških imajo največji delež tiskarske storitve, distribucija in odprema.

Storitvam sledijo osebni prejemki in sicer predstavljajo 28,50 % odhodkov. Od tega so najbolj obsežna izplačila avtorskih honorarjev (18,91 % celotnih odhodkov), ostalo (9,92 %) pa predstavljajo bruto osebni dohodki.

Na podlagi prihodkov in odhodkov je ugotovljen rezultat poslovanja za poslovno leto 1997 in sicer **16.080.028 SIT** presežka, kar je 136 % več kot v letu 1996 in kar 62 % več, kot je bilo planirano.

Skupaj z nerazporejenim presežkom predhodnih let, ki je 10.129.805 SIT, je skupni presežek ZZN **26.209.833 SIT**.

Na podlagi sklepov predsedstva je bil presežek razdeljen:

- DAVEK NA DOBIČEK	1.255.641,00
Po zakonu davka na dobiček	
SKLAD IZOBRAŽEVANJA	5.543.806,80
10 % od neto priliva kotizacij	
- DRUŠTVENI SKLAD	12.864.022,40
Za pokrivanje izgub poslovnega leta, oziroma za nabavo osnovnih sredstev	
80 % presežka iz leta 1997	
- NERAZPOREJENI PRESEŽEK	6.546.362,80
Za pokrivanje tekočih stroškov	

POSLOVNI USPEH NA DAN 31.12.1997

ODHODKI	UPRAV.ADMIN.SL. 31.12.97	SEKCIJE 31.12..97	SKUPAJ ZZN	% UAS V ZZN	% SEKCIJ V ZZN
MATERIALNI ODHODKI	48.881.611	29.044.461	77.926.072	62,7 %	37,3 %
porabljeni material	1.244.106	1.753.367	2.997.473	41,5 %	58,5 %
proizvodne storitve	26.371.664	4.154.264	30.525.928	86,4 %	13,6 %
najemnine	3.566.598	1.792.887	5.359.485	66,5 %	33,5 %
povratni stroški v zvezi z delom	4.587.962	11.139.416	15.727.378	29,2 %	70,8 %
neproizvodne storitve	8.260.942	522.304	8.783.246	94,1 %	5,9 %
zavarovalne premije	53.764	-	53.764	100,0 %	0,0 %
reprezentanca	3.962.950	9.457.290	13.420.240	29,5 %	70,5 %
amortizacija	833.625	224.933	1.058.558	78,8 %	21,2 %
OSTALI STROŠKI	1.900.853	171.643	2.072.496	91,7 %	8,3 %
stroški financiranja	60.866	50.000	110.866	54,9 %	45,1 %
odpisi terjatev	175.644	-	175.644	100,0 %	0,0 %
str. prejšnjih let	581.329	-	581.329	100,0 %	0,0 %
drugi odhodki	530.890	97.226	628.116	84,5 %	15,5 %
dajatve in članarine	552.124	24.417	576.541	95,8 %	4,2 %
BOD IN PRISPEVKI	23.663.502	8.218.010	31.881.512	74,2 %	25,8 %
bruto osebni dohodki	10.390.660	-	10.390.660	100,0 %	0,0 %
avt. honorarji in pogodbe	12.934.401	8.218.010	21.152.411	61,1 %	38,9 %
dodatki zaposlenih	338.441	-	338.441	100,0 %	0,0 %
SKUPAJ ODHODKI	74.445.966	37.434.114	111.880.080	66,5 %	33,5 %
PRIHODKI					
članarina društev	40.576.060	484.114	41.060.174	98,8 %	1,2 %
kotizacije	24.964.295	30.697.347	55.661.642	44,9 %	55,1 %
obzornik zdravstvene nege	7.967.095	-	7.967.095	100,0 %	0,0 %
reklame - oglasi	11.066.175	343.393	11.409.568	97,0 %	3,0 %
od razstavnih prostorov	116.413	2.760.573	2.876.986	4,0 %	96,05 %
prih. od prodaje priročnikov	417.865	-	417.865	100,0 %	0,0 %
sponzorstvo	292.085	4.208.043	4.500.128	6,5 %	93,5 %
obresti	1.729.239	-	1.729.239	100,0 %	0,0 %
ostali prihodki	414.915	1.922.496	2.337.411	17,8 %	82,2 %
SKUPAJ PRIHODKI T.L.	87.544.142	40.415.966	127.960.108	68,4 %	31,6 %
Presežek tekočega leta	13.098.176	2.981.852	16.080.028	81,5 %	18,5 %
Presežek predhodnih let	1.074.685	9.055.120	10.129.805	10,6 %	89,4 %
SKUPAJ PRESEŽEK	14.172.861	12.036.972	26.209.833	54,1 %	45,9 %

7. SKUPŠČINA

PRIKAZ SKLADOV PO RAZDELITVI PRESEŽKA 1997

SM	SEKCIJA	SKUPAJ PRESEŽEK	DAVEK NA DOBIČEK	NETO PRESEŽEK	RAZDELITEV V DRUŠTV.SKLAD	PRIPIS OBRESTI	DRUŠTV. SKLAD NERAZ. SA. 31.12.97	31.12.97
1	2	3	4	5=4-3	6	7	8=6+7	9=5-8
1	Uprava admin. sl.	12.511.798	488.069	12.023.729	6.087.412	740.543	5.346.869	5.936.386
2	UTRIP	-	-	-	-	207.886	207.886	-
26	OZN		1.684.161	68.5661.615.595	817.958	87.711	905.669	797.646
3	Sek. operacijskih MS	268.030	3.807	264.223	133.773	22.610	156.683	130.450
4	Sekcija MS babic	193.297	14.032	179.265	90.760	9.556	100.316	88.505
5	Pediatrična sekcija MS in ZT	595.311	87.720	507.591	256.988	28.136	285.124	250.603
6	Sek. MS medicine dela, prometa, športa	811.809	25.523	786.286	398.088	4.367	402.455	388.198
7	Psihiatrična in nevrološka sek. MS in ZT	53.212	-	53.212	-	74.421	74.421	53.212
8	Sekcija patronažnih MS	109.521	-	109.521	55.449	13.556	69.005	54.072
9	Pulmološka sekcija MS in ZT	521.441	43.624	477.817	241.914	13.428	255.342	235.903
10	Sek. MS v vzgoji in izobraževanju	255.030	30.756	224.274	113.274	7.769	121.317	110.726
11	Sek.MS v anesteziji,intenz.negi in terapiji	692.061	32.291	659.770	334.034	22.663	356.697	325.736
12	Sek. MS in ZT v splošni medicini	883.514	54.932	828.582	419.502	15.388	434.890	409.080
13	Oftalmološka sek. MS in ZT	924.384	44.007	880.377	445.725	11.012	456.737	434.652
14	Sekcija kirurških MS in ZT	747.994	-	747.994	378.701	13.343	392.044	369.293
15	Sek. MS in ZT v zdraviliški dejavnosti	213.407	7.647	205.760	104.174	3.523	107.697	101.586
16	Sekcija MS v onkologiji	368.355	-	368.355	-	16.499	16.499	368.355
17	Sek. za zdravstveno nego stom	32.990	-	32.990	-	12.940	12.940	32.990
18	Endokrinološka sek. MS in ZT	287.510	21.755	265.755	134.549	27.296	161.845	131.206
19	Sekcija MS v endoskopiji	528.033	22.366	505.667	256.014	16.446	272.460	249.653
20	Sek.MS in ZT za podr.nefrol,dialize in tra	102.389	1.402	100.987	51.129	10.753	61.882	49.858
21	Sekcija MS in ZT reševalcev	539.421	35.910	503.511	254.922	14.844	269.766	248.589
22	Sekcija MS in ZT v zobozdravstvu	421.516	-	421.516	213.409	6.100	219.509	208.107
23	Sek. študentov zdravstvene nege	1.258.972	59.678	1.199.294	607.190	16.605	623.795	592.104
24	Sek. MS in ZT v sterilizaciji	445.262	-	445.262	225.431	4.932	230.363	219.831
25	Hematološka sek. MS in ZT	350.839	26.215	324.624	164.354	7.332	171.686	160.270
27	Sek. MS in ZT v dermatovenerologiji	377.775	-	377.775	191.263	1.336	192.599	186.512
28	Sek. MS in ZT v urgentni medicini	55.455	5.936	49.519	25.071	16.395	41.468	24.448
29	Sek.MS in ZT na internistično-infektološ.	205.138	18.316	186.822	94.586	5.392	99.978	92.236
30	Sek. MS in ZT v socialnih zavodih	931.293	74.364	856.929	433.854	27.512	461.366	423.075
31	Sek. MS in ZT v kardiologiji	749.032	88.731	660.301	334.303	20.792	355.095	325.998
		26.209.836	1.255.647	24.954.189	12.864.101	-	12.864.101	12.090.166
				25.408.746		ZZN v sklad za izobraževanje:	- 5.543.806	6.546.360

FINANČNI PLAN ZA LETO 1998

ODHODKI	doseženo 1997	plan 1998	indeks
MATERIALNI	77.926.073	93.183.358	120 %
poraba materiala	2.997.474	3.596.969	120 %
proizvodne storitve	30.525.928	36.631.114	120 %
najemnine	5.359.485	6.431.382	120 %
povračila str.v zvezi z delom	15.727.378	18.872.854	120 %
neproizvodne storitve	8.783.246	10.100.733	115 %
zavarovalne premije	53.764	69.893	130 %
reprezentanca	13.420.240	16.104.288	120 %
amortizacija	1.058.558	1.376.125	130 %
OSTALI ODHODKI	2.072.496	2.496.291	120 %
stroški financiranja	110.866	121.953	110 %
odpisi terjatev	175.644	228.337	130 %
ostali odhodki	1.209.445	1.511.806	125 %
dajatve in članarine	576.541	634.195	110 %
BOD IN PRISPEVKI	31.881.512	36.663.739	115 %
bruto osebni dohodki	10.390.660	11.949.259	115 %
avtorski honorarji in pogodbe	21.152.411	24.325.273	115 %
dodatki zaposlenih	338.441	389.207	115 %
SKUPAJ ODHODKI	111.880.081	132.343.388	118 %
PRIHODKI			
od članarin	40.910.128	42.955.634	105 %
od kotizacij	55.437.775	60.981.553	110 %
od OZN	7.967.095	10.197.882	128 %
od reklam in oglasov	11.409.568	13.691.482	120 %
od razstavnih prostorov	2.876.986	3.452.383	120 %
od prodaje priročnikov	791.778	1.187.667	150 %
od drugih storitev	2.337.411		
od donatorjev	4.157.191	4.572.910	110 %
od obresti	1.408.732	1.549.605	110 %
od ostalih prihodkov	663.443	729.787	110 %
SKUPAJ PRIHODKI	127.960.107	139.318.903	109 %
PRESEŽEK TEKOČEGA LETA	16.080.026	6.975.515	43 %
PRESEŽEK PREDHODNIH LET	10.129.805	10.129.805	
26.209.831		17.105.320	65 %

SKLEPI 7. REDNE SKUPŠČINE

"Ne poznamo vzpodbudnejše resnice, kot je nedvomna sposobnost človeka, da z zavestnim trudom oplemeniti sebe in se razdaja drugim."

1. Sklep

Sprejmejo se poročila o delu Zbornice – Zveze, njenih organov in komisij v letu 1997.

2. sklep

Sprejme se finančno poročilo o poslovanju Zbornice – Zveze v letu 1997 ter predlagana delitev presežka z dopolnilom, da se 80 % presežka iz leta 1997 nameni za osnovna sredstva in druge namene, 20 % pa predstavlja rezerve za pokrivanje izgub.

3. sklep

Sprejme se finančni plan poslovanja za leto 1998 z dopolnilom, da se v plan za leto 1998 vnese tudi avtorske honorarje za predsednice in predsednike strokovnih sekcij.

4. sklep

Z veljavnostjo s l. 6. 1998 se sprejmejo:

1. Članarina za članstvo v ZZNS:

- redni in pridruženi člani letno 8000,00 sit, mesečno 700,00 sit
- upokojenci, študentje 1700,00 sit na leto
- naročnina Utripa 4500,00 letno

2. Kotizacija za udeležbo na seminarjih

- enodnevni seminar : 7000,00 sit
- dvodnevni seminar - 14.000,00 sit
- nečlani plačujejo 100 % povečano kotizacijo
- upokojenci in študentje ne plačujejo kotizacije

3. Naročnina za Obzornik zdravstvene nege

- redni naročniki 2900,00 sit
- dijaki, študentje, upokojenci 1500,00 sit
- delovne organizacije 8500,00 sit

5. sklep

Na predlog DMSZT Nova Gorica se štirim medicinskim sestram Biljani Kemper, Heleni Matajurc, Berti Ostan in Dragici Krušič dodeli enkratna humanitarna pomoč v višini 100.000,00 sit za ublažitev posledic potresa.

6. sklep

V Utipu št.5/1998 se objavi številka ŽR Zbornice – Zveze pod geslom " Za potresno območje ", na katerega bodo člani lahko nakazovali individualne prispevke za prizadete ob potresu. Zbrani znesek bo predan DMSZT Nova Gorica, ki bo pomoč dodelila najbolj potrebnim.

7. sklep

Poslanci dajejo nadaljnjo podporo obema Visokima zdravstvenima šolama k prizadevanjem za uveljavitev fakultetnega študija na področju zdravstvene vzgoje in zdravstvene nege.

8. sklep

Imenuje se ekspertna skupina strokovnjakov zdravstvene nege, ki bo analizirala sedanje stanje in poskusila predvideti razvoj dogodkov – kakšen bo čez 10 let status višjih medicinskih sester, status tistih, ki si bodo pridobili visoko strokovno izobrazbo, status diplomiranih medicinskih sester ter vloga medicinskih sester s fakultetni izobrazbo. Z zaključki skupine se seznani Ministrstvo za zdravstvo, delo, družino in socialne zadeve, šolstvo in širšo javnost.

9. sklep

Zaradi aktualnosti uveljavljanja sprejetih usmeritev se ponovno podpre dokument Usmeritve razvoja zdravstvene nege v luči zdravstvenih reform v R Sloveniji, ki je bil potrjen že na 5. redni skupščini 27. 11. 1998.

10. sklep

Zbornica pristopi k sklicu okrogle mize z ravnatelji Srednjih zdravstvenih šol, na katerem naj se o aktualni problematiki jasno prikaže stališča stroke, ki je zapisana v starejši izobraževanja za poklice v zdravstveni negi.

APRIL NA ZBORNICI

Petra Kersnič

Če je bilo v navadi, da smo si mesec april vedno zapomnili po Svetovnem dnevu zdravja, je letos malo drugače. Da - zgodil se je dan zdravja z geslom Varno materinstvo - nosečnost je nekaj posebnega - poskrbimo, da bo tudi varna! Bili smo tudi med soorganizatorji Strokovnega srečanja in okrogle mize, ki sta se odvijali 7. 4. 1998 v modrem salonu Grand hotela Union. Ker je delež medicinskih sester pri varovanju zdravja žensk in skrbi za varno materinstvo zelo velik, smo se organizirali in to želeli prikazati tudi v aktivnem prispevku te okrogle mize, pa nam ni bilo dano in niti omogočeno. Kot velikokrat doslej so o našem delu govorili drugi!! In zgodila ali začela se je tudi reforma v zdravstvu. Na reformo in spremembe v zdravstveni negi smo se pripravili že leta 1996, ko smo na 5. skupščini sprejeli dokument Usmeritve razvoja zdravstvene nege v luči zdravstvenih reform v R Sloveniji, s katerim smo seznanili Ministrstvo za zdravstvo. Isti dokument so poslanke in poslanci 7. skupščine aprila 1998 ponovno potrdili.

V središču medijskih odzivov je bilo jasno zaznati, da se večina ljudi ne strinja s takim enostranskim reformiranjem zdravstvenega sistema, v katerem bi moral biti najpomembnejši varovanec, takoj za njim pa so vsi, ki v zdravstvu kot sistemu prispevajo k posameznikovemu ali družbenemu cilju zdravstvene obravnave. Dokument "Dogovor med Ministrstvom za zdravstvo, Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, zdravniškimi združenji in direktorji regijskih bolnišnic o ukrepih za izboljšanje razmer v zdravstvu" sta predsednici Zbornice zdravstvene nege in Sindikata delavcev v zdravstveni negi prejeli nekaj dni pred podpisom in bili pozvani k sodelovanju. Nobeno od vodstev niti Zbornice niti sindikata se nista mogla strinjati z besedilom dogovora, zato so nanj podali dopolnitve, ki pa za Ministrstvo za zdravstvo niso bile sprejemljive, zato do sodelovanja ni prišlo. Če držita izjavi ministra za zdravstvo in državnega sekretarja - bomo tak dokument podpisali tudi drugi zdravstveni delavci in sodelavci - vendar bo kljub temu potrebno najti "polje skupnega" za

vseh 40.000 zdravstvenih delavcev in sodelavcev. Vem le to, da javnost vsak dan bolj ve, kdo, koliko, za kakšen denar skrbi za človeka, ki naj bi se v prihodnje pisal z veliko začetnico - in ne nazadnje, istega človeka je potrebno popeljati naprej - zdravega in sposobnega ustvarjati, združevati, varovati in mu omogočiti obstati!

In kaj smo delali in kje smo bili v mesecu aprilu:

V petek, 3. aprila, se je na 2. seji sestala Statutarna komisija in pripravila predloge sklepov za 23. sejo Predsedstva.

V torek, 7. aprila, smo se udeležili Strokovnega srečanja in Okrogle mize ob svetovnem dnevu zdravja.

V sredo, 8. aprila, je bila 23. seja Predsedstva Zbornice, s katere vam posredujemo zapisnik: "Zapisnik 23. seje."

V četrtek, 9., in petek, 10. aprila, je v Topolšici potekal strokovni seminar na temo Prostovoljno delo v zdravstvenih in socialnih zavodih, ki sta ga organizirala Slovenska fondacija in Zbornica zdravstvene nege. Na seminarju je aktivno sodelovala Petra Kersnič.

V četrtek, 9., in ponedeljek, 20. aprila, se je na celodnevni seji sestala delovna skupina za oblikovanje terminološkega slovarčka in usklajevala prevode Mednarodne klasifikacije izrazov in definicij za prakso zdravstvene nege.

V sredo, 15. aprila, smo sodelovali v učni delavnici, ki jo je za medicinske sestre iz bivših jugoslovanških držav pripravila SZO v sodelovanju s Kolaborativnim centrom v Mariboru. Na srečanju smo predstavili naš model strokovnega združevanja.

V četrtek, 16., in petek, 17. aprila, je potekala 1. slovenska konferenca o poškodbah in zastrupitvah pri predšolskih otrocih, ki sta jo organizirala Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica in Inštitut za

varovanje zdravja. Kot članica organizacijskega odbora je na konferenci sodelovala Veronika Pretnar Kunstek.

V četrtek, 16. aprila, je imel sejo Uredniški odbor Obzornika zdravstvene nege.

V soboto, 18. aprila, je v dvorani Krke v Ljubljani potekala 7. redna skupščina.

V sredo, 22. aprila, smo se udeležili 4. redne letne volilne skupščine Sindikata delavcev v zdravstveni negi. Jelki Černivec, ki je sindikat krmarila v preteklih štirih letih in ga bo po izvolitvi tudi naslednji mandat, iskreno čestitamo.

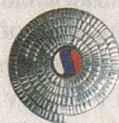
V sredo, 22. aprila, je bil tudi slavnostni dan. Na posebni slovesnosti je predsednik Republike Slovenije gospod Milan Kučan predsednici Veroniki Pretnar Kunstek vročil odlikovanje - **SREBRNI ČASTNI ZNAK SVOBODE REPUBLIKE SLOVENIJE**, s katerim je bila Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije odlikovana ob 70-letnici zaslужnega delovanja na področju zdravstvene nege in njenega strokovnega razvoja.

PREDSEDNIK
REPUBLIKE SLOVENIJE

ODLIKUJE

*Zvezo društev medicinskih sester
in zdravstvenih tehnikov Slovenije*

S SREBRNIM ČASTNIM ZNAKOM SVOBODE
REPUBLIKE SLOVENIJE

*Ob 70-letnici kasalniknega delovanja
na področju zdravstvene nege
in njenega strokovnega razvoja*

UKAZ ŠT. 996-01-30/97
V LJUBLJANI, 14. 7. 1997

PREDSEDNIK
Milan Kučan

Ob prejemu odlikovanja nam je naslednji dan čestital minister za delo, družino in socialne zadeve, mag. Tone Rop, z besedami:

"Ob prejemu Srebrnega častnega znaka svobode republike Slovenije Vam iskreno čestitam in Vam želim še mnogo uspehov pri vašem delu, ki zahteva veliko strokovnega znanja, človeške topline ter razumevanja za človeka, ki se znajde v takšni ali drugačni stiski."

V nesreči nisi nikoli sam

Na pobudo 7. redne skupščine organiziramo zbiranje prostovoljnih prispevkov članov za vse kolegice in kolege, ki jih je prizadel nedavni potres na bovskem. Zbrana sredstva bomo predali DMSZT Nova Gorica, ki bodo sredstva razdelili najbolj potrebnim. Prispevajte po svojih močeh, kajti jutri smo na istem lahko tudi sami.

ŽR ZDMSZTS 50101 - 678 -48641 s pripisom: "Za potresno območje"

ZAPISNIK

**23. redne seje Predsedstva ZZNS, ki je bila
8.4. 1998 v prostorih kluba Doma upokojencev
Tabor v Ljubljani.**

Sejo je vodila predsednica Zbornice, Veronika Pretnar Kunstek.

Dnevni red :

1. Pregled zapisnika 22. redne seje Predsedstva ZZN z dne 27.2. 1998
 2. Izobraževanje medicinskih sester - vabljeni gostje
 3. Obravnava in oblikovanje sklepov za 7. redno skupščino ZDMSZT - ZZNS
 4. Obravnava poročila statutarne komisije in sprejem Predloga Statuta ZDMSZT - ZZNS
 5. Obravnava in sprejem pripomb na Poslovnik komisije za zasebno delo
 6. Novosti iz Kolaborativnega centra SZO za primarno zdravstveno nego
 7. Aktualne zadeve
- Na predlagani dnevni red ni bilo pripomb.

1.

K zapisniku 22. redne seje Predsedstva ZZNS z dne 27.3. 1998 je bilo podano dopolnilo k točki 5/3:

Predsednica sekcije študentov zdravstvene nege je je poročala o aktivnostih sekcije v zvezi z volonterskim opravljanjem pripravništva. Poleg ankete, ki so jo člani sekcije izvedli v zdravstvenih delovnih organizacijah, je predsednica sekcije študentov, Lucija Mesarič Matič, predstavila vsebino dopisov, ki jih je sekcija poslala Ministrstvu za delo in Ministrstvu za zdravstvo in v katerih pojasnjuje in opozarja na kršitve, ki se pri volonterskem načinu opravljanja pripravništva dogajajo.

Člani Predsedstva so izrazili podporo aktivnostim sekcije študentov zdravstvene nege.

2.

Predsednica ZZNS, Veronika Pretnar Kunstek, je predstavila goste, predstavnike Visokih zdravstvenih šol iz Maribora in Ljubljane, in se jim zahvalila za prisotnost. Poudarila je, da je sestanek namenjen tako pridobitvi informacij in odgovorov na nekatera vprašanja v zvezi z izobraževanjem, kakor tudi temu, da jih informiramo o stališčih stroke.

Izr. prof. dr. Dušanka Micetić - Turk, dekanica Visoke zdravstvene šole Univerze v Mariboru, je v svojem govoru poleg predstavitve šole kot izobraževalne inštitucije še povedala: " Visoka zdravstvena šola v Mariboru je že septembra 1996 leta vložila prošnjo za pridobitev mnenja Sveta za visoko šolstvo R Slovenije o statusnem preoblikovanju Visoke zdravstvene šole v Mariboru v

Fakulteto za zdravstvo oziroma zdravstveno nego.

Argumenti za ta korak so bili:

1. Po oceni Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego pri Ministrstvu za zdravstvo potrebuje Slovenija okoli 400 univerzitetno diplomiranih medicinskih sester iz zdravstvene nege. Ob tem se pojavlja še en vidik: v procesu integracije z Evropsko Zvezo, kjer obstaja veliko pomanjkanje medicinskih sester, bo deficit medicinskih sester v Sloveniji še naraščal. Doslej so si vodilne in vodstvene medicinske sestre v zdravstvenih zavodih pridobivale fakultetno izobrazbo na Fakulteti za organizacijske vede, Fakulteti za družbene vede ali na Pedagoški fakulteti.

2. V klasifikaciji znanstvenih disciplin po Frascatiju je zdravstvena nega opredeljena kot samostojna znanstvena disciplina.

3. Izobraževalne programe iz zdravstvene nege na univerzitetni dodiplomski ravni imajo v Belgiji, Danski, Franciji, Grčiji, Latviji, Litvi, Malti, Nizozemski, Poljski, Portugalski, Švedski, Veliki Britaniji in Islandiji (Slovenija - le interdisciplinarno). Po podatkih iz leta 1993 je v Belgiji, Danski, Finski, Franciji, Grčiji, Nizozemski in Poljski mogoče študij zdravstvene nege nadaljevati na univerzitetni podiplomski ravni. Države z izobraževanjem na strokovni ravni so Avstrija, Bolgarija, Nemčija, Irska, Italija, Kazahstan, Madžarska, Monako, Romunija, San Marino, Španija, Švica in Slovenija.

Iz tega pregleda je razvidno, da najmanj v 15 državah izvajajo univerzitetne dodiplomske izobraževalne programe, v najmanj 7 državah pa tudi univerzitetne podiplomske programe, v manj kot 14 državah pa je izobraževanje iz zdravstvene nege na višji oziroma visokošolski strokovni ravni. Na tej ravni je izobraževanje tudi v Sloveniji. Kljub odklonilnemu stališču Komisije za področje medicine in veterine Sveta za visoko šolstvo dne 17.2.1997 ostaja kot prioriteta naloga razvoja Visoke zdravstvene šole v Mariboru preoblikovanje v Fakulteto za zdravstveno nego oziroma pridobitev univerzitetnega študijskega programa zdravstvene nege. Zato bo Visoka zdravstvena šola v Mariboru podpirala magistrski in doktorski študij in tudi fakultetni študij. Medicinske sestre v Sloveniji nimajo možnosti nadaljevanja magistrskega in doktorskega študija za področje lastne stroke, zato bo šola v okviru svojih možnosti podpirala tovrstne študije v tujini. Tako računamo, da bi v nekaj letih lahko imeli prve habilitirane predavatelje iz zdravstvene nege z nazivom dr. sci. oziroma docent.

Visoka zdravstvena šola bo kot alternativo fakul-

tetnemu programu razvijala tudi specializacije kot nadgradnjo visoke strokovne šole. Enako bo šola podpirala raziskovalne dejavnosti na področju zdravstvene nege. Visoka zdravstvena šola v Mariboru bo delovala v javnih medijih s širjenjem znanja o zdravstveni negi kot o samostojni disciplini ter ustvarjala pozitivno klimo med medicinskimi sodelavci predvsem v zdravniških vrstah ter na vseh odgovornih ministrstvih. Predvidevamo, da bi ponovno vlogo za preoblikovanje Visoke zdravstvene šole v Mariboru skupaj z Visoko šolo za zdravstvo v Ljubljani vložili ponovno Svetu za visoko šolstvo takoj, ko bi imeli večje možnosti za pozitivni odgovor."

Prof. dr. Božo Kralj, dekan Visoke zdravstvene šole v Ljubljani, je v svojem govoru poudaril naslednje:

1. Za delo v zdravstveni negi se za zdaj izobražuje pet profilov - bolničarji, zdravstveni tehniki, višje medicinske sestre - prekinitev programa, visoko strokovni program, fakultetni program - prekinitev programa.

2. Zakon o visokem šolstvu jasno opredeljuje možnost oblikovanja višjih šol v sklopu Srednjih zdravstvenih šol. Opozoril je, da zdajšnje izobraževanje ne temelji več na zgradbi, tabli, temveč na praksi in znanju lastnih kadrov. Izposojanje kadrov ne more pripeljati do fakultete. Visoka zdravstvena šola bo gradila in ustvarjala lastne kadre na ravni magisterijev in doktoratov.

3. Visoka šola za zdravstvo je že v dogovorih z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, da s projektnim delom ugotovijo dejanske potrebe prakse po posameznih profilih.

4. Visoka šola za zdravstvo v Ljubljani je prodrla s programom za profesorje zdravstvene vzgoje, v čemer vidi tesno sodelovanje z drugimi zdravstvenimi strokovnjaki, in ne konkurenčnost, kot to večkrat sam zaznava na sejah Zdravstvenega sveta.

Majda Šlajmer Japelj, dolgoletna direktorica Kolaborativnega centra SZO za primarno zdravstveno nego s sedežem v Mariboru in strokovna sodelavka Evropskega urada SZO za zdravstveno nego, je poudarila, da je Slovenija podpisnica vseh deklaracij in resolucij SZO.

Poudarila je, da smo o akademizaciji poklica v Sloveniji govorili že zelo zgodaj, saj je ena prvih konferenc SZO bila prav v Ljubljani. V Evropi delujejo skupine za izobraževanje na akademski ravni. Za primer je navedla ovire, ki so nastale pri sprejemu Grčije v EU, ker ni imela ustreznega izobraževanja za področje zdravstvene nege.

Izhodišče za akademizacijo je v prikazovanju odnosa do človeka v družbi, kar se kaže v pravici do enakih možnosti. Takega dokumenta, s katerim bi človek prepoznal vse svoje pravice do zdravstva, v Sloveniji še ni. Vedno večja je stopnja izobrazbe za posamezne poklice in vedno večja zahteva po dvigovanju let za vstop v posamezne poklice - še posebej te, v katerih je središče pozornosti človek s specifičnimi potrebami. Družbeno pojasnilo za akademizacijo je tudi v tem, da lahko strokovno raste samo tisti tim, znotraj katerega ali v katerem rastejo. Posebne pozornosti morajo biti deležni tisti, ki so 24 ur ob bolnem človeku in tu se gradijo mostovi med zdravniki in medicinskimi sestrami. Le ti pa se lahko gradijo, če vlada na delovnem in strokovnem področju izobrazbeno ravnovesje.

Slovenija je dežela v tranziciji, v kateri so še posebej izpostavljeni šolstvo, zdravstvo in sociala. Jasno je potrebno povedati, da vse te sfere niso potrošništvo, kot to mnogi pojmujejo. Trendi populacijskega gibanja gredo v smer povečanja starejšega prebivalstva, v čemer bo podpora življenjskih aktivnosti odvisna od medicinskih sester, saj ima zdravljenje na tem področju manjši pomen. V SZO - odelku za zdravstveno nego, strokovnjaki oblikujejo dokument o Strategiji izobraževanja v Evropi. Prvi osnutek tega dokumenta je za zdaj v strokovni razpravi. Jasno je že, da se za poklic medicinske sestre - nosilke stroke zahteva ena raven izobraževanja, v negovalnem timu pa nastopa tudi drugi sodelavec kot njen pomočnik. Za vstop v izobraževalni program veljajo isti kriteriji kot za vstop na Univerzo. Bazalna izobrazba traja tri leta in mora dopuščati možnosti vrnitve na izhodiščno mesto in nadaljevanje v smeri svoje želene smeri. Nadgradnja je v podiplomskem študiju in specializaciji.

Doseči moramo ekvivalenco diplom - ter pri tem upoštevati, da se ne verificira le šol, temveč tudi učne ustanove in programe. Leta 2000 bo 2. evropska konferenca SZO o zdravstveni negi v Munchnu. Na tej konferenci bodo oblikovana in sprejela enotna stališča za izobraževanje, ki bodo omogočila 2-letni rok za uvedbo izobraževalnih programov. Višja medicinska sestra oziroma diplomirana medicinska sestra je nosilka stroke in ima v mednarodni primerjavi status "registered nurse".

Mag. Olga Šušteršič, predstojnica oddelka za zdravstveno vzgojo na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani, je predstavila program zdravstvene vzgoje kot nadaljevanje višješolskega študija zdravstvene nege. Le ta se je zaradi spremembe zakonodaje moral preoblikovati v 4-letni enoviti program; pro-

gram je bil predstavljen v tujini, kjer je dobil visoko oceno. Za zdaj je program v fazi potrditve na Univerzi v Ljubljani z vizijo, da se naslednje leto ponovno razpiše. Poudarila je, da je Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego leta 1993 sprejel Strategijo izobraževanja za zdravstveno nego in v mesecu marcu 1998 pričel s revizijo strategije.

Ladi Škerbinek, članica Zdravstvenega sveta, je poudarila, da se v stroki moramo pogovoriti, kaj in kdo je medicinska sestra in da je to poznano nam samim in zdravstvu kot sistemu. Zavedati se moramo, da je 70 % kadra v zdravstveni negi, ki po definiciji nosilne vloge niso medicinske sestre in da je teh le 30 % - to so višje medicinske sestre in diplomirane medicinske sestre.

Slavica Naumov, predsednica RSKZN, je predstavila stališče, ki ga je RSKZN sprejel 22.1.1998 in je z dopisom s temi stališči seznanil Zdravstveni svet in Ministrstvo za zdravstvo. Povzetek stališča govori o potrebi po izobraževanju zdravstvenih tehnikov, višjih medicinskih sester in diplomiranih medicinskih sester z visoko strokovno izobrazbo in diplomiranih medicinskih sester s fakultetno izobrazbo. RSKZN bo podpiral aktivnosti za fakultetni študij za zdravstveno vzgojo in fakultetni študij za zdravstveno nego. Z vsebino dopisa so bili člani ZZNS seznanjeni v aprilski številki Utripa.

Mag. Marinka Zaletel, predstojnica oddelka za zdravstveno nego na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani, je predstavila zakonske opredelitve na področju izobraževanja iz let 1993, 1996 in 1998. Pri tem je poudarila, da je Visoka šola za zdravstvo storila kar največ, da bi omogočila čim večjemu številu medicinskih sester pridobiti visoko strokovno izobrazbo. Povedala je tudi, da bo šola imela individualen pristop.

Jelka Černivec, predsednica Sindikata delavcev v zdravstveni negi, je predstavila aktivnosti sindikata v pogajanjih za Kolektivno pogodbo za zaposlene v zdravstveni negi Slovenije. V pogajanjih so prišli do dileme med razvrstitvijo višje medicinske sestre in diplomirane medicinske sestre. Medicinske sestre z visoko strokovno izobrazbo so po obstoječi zakonodaji razvrščene v tarifno skupino 7/1.

V razpravi, ki je sledila so sodelovale: H. Peric, I. Buček Hajdarevič, I. Vidmar, J. Mlakar, M. Kavaš, J. Matjašec, M. Čalič, R. Meglič, D. Cibic, M. Berložnik, B. Zemljčič, P. Kersnič in L. Mesarič. Na podlagi razprave so bila oblikovana naslednja stališča:

1. Evropska diploma je prihodnost, za katero si bosta prizadevali obe visoki šoli.

2. Prehodi iz višješolskega programa na

visokošolski strokovni program, kot sta jih po obstoječi zakonodaji razpisali obe visoki šoli, naj bodo dostopni čim večjemu številu višjih medicinskih sester, saj si bodo s tem ustvarile možnost vstopa v programe specializacij. Člani Predsedstva so tudi apelirali na individualni pristop šol kakor tudi na dostopno ceno programa.

3. V program specializacije po obstoječi zakonodaji ni mogoče vključiti tudi programa prekvalifikacije iz višješolskega v visokošolski strokovni program.

4. Za stroko je pomembno stališče, da za področje dela medicinskih sester z višješolsko in visokošolsko strokovno izobrazbo velja pravna kontinuiteta z enakim področjem dela in enakimi pogoji mentorstva. Ministrstvo za zdravstvo pripravlja sestanek z Ministrstvom za šolstvo in Ministrstvom za delo za pregled zakonodaje in izobraževalnih programov.

5. Izobraževanje bolničarja je Ministrstvo za zdravstvo podprlo v skladu s socialnim programom Ministrstva za delo in to za delo na področju socialne oskrbe. Tako je bilo tudi stališče Zbornice, ki je leta 1993 predlagala, da se bolničarjev za potrebe zdravstva in zdravstvene nege ne izobražuje in se jih v teh delih tudi ne zaposluje več. Bolničar tudi ni član negovalnega tima.

6. V času pred sprejemom zakona o visokem šolstvu so bili pripravljeni programi specializacij, v katere so bili po novi zakonodaji vnešeni diferencialni izpiti, izhajajoč iz prehoda višješolskega v visokošolski strokovni program, vendar jih je Univerza zavrnila.

7. Vključitev v fakultetni program je po obstoječi zakonodaji možen le z diplomo visokošolskega strokovnega programa in pod pogoji, ki jih razpiše Univerza.

8. Ladi Škerbinek je predstavila možnosti funkcionalnega izobraževanja. Po nasvetu Andagoškega centra lahko Univerza podeli začasno licenco posamezni stroki (senat Visoke šole za zdravstvo - senat Univerze), če je za to pripravljenost in volja - tako bi lahko preko Visoke šole izobrazili medicinske sestre na specialnih področjih.

9. Zdravniki so pričeli z aktivnostmi za dodelitev strokovnih licenc za ožja strokovna področja v medicini. Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov za anestezijo, intenzivno nego in terapijo ter transfuziologijo bo proučila možnosti za vključitev stroke zdravstvene nege v standarde kakovosti anestezioloških storitev.

10. Zbornica zdravstvene nege podpira aktivnos-

ti sekcije študentov zdravstvene nege, ki so namenjene urejanju statusa pripravnikov. Ugotavlja jo številne kršitve, ki se dogajajo pri pripravnikih - volonterjih. Zato so zahtevali uradne odgovore tako s strani Ministrstva za zdravstvo kot Ministrstva za delo, ki jih še niso prejeli. Nadaljnje aktivnosti bodo opravljali skupaj z vodstvom Zbornice zdravstvene nege in s Sindikatom delavcev v zdravstveni negi.

11. Člani Predsedstva podpirajo aktivnosti Sindikata delavcev v zdravstveni negi, da pri pogajanjih pri vrednotenju izobrazbe zastopajo z zakonom omogočeno večjo tarifno skupino za visoko strokovno izobrazbo. Pri tem pa poudarjajo, da je delokrog za oba profila enak, prav tako tudi pogoji za mentorstvo.

3.

Generalna sekretarka je predstavila sklepe za 7. redno skupščino:

1. Sprejme se finančno poročilo za leto 1997
2. Sprejme se finančni plan za leto 1998
3. Članarina za članstvo v ZZNS z veljavnostjo 1.6.1998:
redni in pridruženi člani - 9000,00 sit letno,
mesečno 750,00 sit;
letna članarina 1998 - 8750,00 sit
upokojenci - 3000,00 sit ; študentje - 2000,00 sit.

4. Naročnina za Utrip

- za delovne organizacije 4500,00 sit letno
- 5. Kotizacija za udeležbo na seminarjih 1998
 - enodnevni seminar : 7000,00 sit
 - dvodnevni seminar : 14.000,00 sit
 - nečlani plačajo 100-odstotno povečano kotizacijo
 - upokojenci in študentje ne plačujejo kotizacij
- 6. Naročnina Obzornik zdravstvene nege 1998
 - redni naročniki 2900,00 sit
 - dijaki, študentje, upokojenci 1500,00
 - delovne organizacije 8500,00

Sklep: Predlagani sklepi se potrdijo in predložijo poslancem 7. redne skupščine.

4.

Predsednica Statutarne komisije, mag. Bojana Filej, je predstavila delo in predloge komisije, ki se je sestala dvakrat in pri tem nesporno ugotovila, da med ZZNS in ZDMSZT obstaja pravni dualizem, za kar smo se leta 1991 člani ZDMSZTS zavestno odločili in zato naloge v Statutu 1992 tudi združili.

1. Člani Statutarne komisije so na podlagi prve javne razprave za pridobitev predlogov na obstoječi Statut ZZNS in ZDMSZT pripravili delovno gradivo in predlagajo, da gre to v drugi krog javne razprave do 30.6.1998.

2. Vodstvo Zbornice bo oblikovalo strateški

dokument o viziji nadaljnjega delovanja Zbornice, s katerim bo seznanilo Izvršilne odbore regijskih društev in s katerimi se bo v času javne obravnave Statuta tudi sestalo.

3. Spremembe Statuta ZZNS in ZDMSZT se naj oblikujejo in sprejmejo na jesenski Skupščini.

Sklep: Člani Predsedstva se strinjajo s predlogom Statutarne komisije.

5.

Obravnavajo in sprejemajo pripomb na Poslovnik komisije za zasebno delo bo obravnavan na naslednji seji Predsedstva.

6.

Majda Šlajmer Japelj je člane Predsedstva obvestila, da je mesto direktorice Kolaborativnega centra SZO za primarno zdravstveno nego v Mariboru prevzela mag. Bojana Filej, sama pa je ostala strokovna sodelavka Evropskega urada SZO - oddelka za zdravstveno nego.

V imenu Zbornice se ji je predsednica, Veronika Pretnar Kunstek, zahvalila za sodelovanje in jo prosila za nadaljnje povezave in informacije z SZO.

Samo za vas!

Nova razširjena kolekcija poklicnih oblačil za zdravstvo.

Izdelana iz najsodobnejših, uvoženih materialov.

Primerna za vse poklice v zdravstvu.

TUS - PREVENT d.d. - PC MISLINJA, Gozdarska c. 38, 2382 Mislinja
Tel.: 0602 / 56 079, Fax: 0602 / 56 / 082

NOVICE IZ ICN

Medicinske sestre podpirajo pravice žensk v povezavi z človekovimi pravicami

ŽENEVA - Medicinske sestre po vsem svetu so ogorčene in vznemirjene zaradi nasilja, ki so mu same in vse ženske izpostavljene v svojem poklicnem in zasebnem življenju, poudarja predsednica Mednarodnega sveta medicinskih sester (ICN) Kirsten Stallknecht. Kot negovalke niso medicinske sestre le vse pogostejše žrtve, ampak tudi priča naraščajočemu obsegu nasilja nad ženskami - pretepanja, spolnih zlorab in posilstev - in število primerov vztrajno narašča. Zdaj je kar 35 odstotkov vseh obiskov žensk v centrih za nujno medicinsko pomoč posledica nasilja. In kar je še huje, v nekatere države ženske sploh nimajo pravice do nujne medicinske pomoči zaradi nasilja.

“Pomembna človekova pravica je dostop do zdravstvenega varstva, vendar pa v številnih državah dekleta in ženske nimajo te pravice”, pravi K. Stallknecht. Tako na primer v talibanskem islamskem režimu v Afganistanu ženske pogosto ne sprejmejo na zdravljenje v bolnišnici, če je ne spremlja moški, na splošno pa ženske zdravijo v slabo opremljenih prostorih. “Čeprav gre morda za ekstremen primer,” dodaja, “pa ilustrira številne krivice, s katerimi se srečujejo ženske, ko iščejo zdravniško pomoč.”

ICN kot zagovornik pravic žensk že od svojih začetkov pred 100 leti spodbuja zdravstvene delavce, naj z medsebojnim sodelovanjem ženskam zagotovijo pravico do zdrave eksistence, namesto da bi umirale zaradi bolezni in ob porodih. “Zagotoviti moramo, da bodo vse življenje imele možnost dostopa do ustreznih zdravstvenih storitev, prilagojenih njihovim potrebam,” poudarja K. Stallknecht. Vsako leto ob porodu še vedno umre več kot 600.000 žensk, čeprav si že desetletja na mednarodni in državni ravni prizadevamo zagotoviti zdravo materinstvo.

ICN se pridružuje mednarodni skupnosti pri obeleževanju Mednarodnega dneva žena, katerega tema je letos “Človekove pravice žensk”.

ICN kot združenje državnih društev medicinskih sester v prizadevanju za odpravo vseh oblik diskriminacije pri dostopu do zdravstvenega varstva sodeluje s svojimi 118 članicami, organizacijami v okviru Združenih narodov in nevladnimi organizacijami in mrežami. Na mednarodni ravni predstavlja stališča medicinskih sester z vsega sveta o vprašanju zdravstvenega varstva in zdravstvene nege. S sedežem v Ženevi ima ICN uradne odnose s Svetovno zdravstveno organizacijo (WHO) in posvetovalni status pri Ekonomsko - socialnem svetu Združenih narodov.

Poročila o alergijah na rokavice iz lateksa

V Združenih državah Uprava za prehrano in zdravila (Food and Drug Administration) zahteva, da so vsa medicinska sredstva, ki vsebujejo naravni lateks, opremljena z naslednjim opozorilom: “Ta izdelek vsebuje naravni lateks, ki lahko povzroča alergijske reakcije.”

Državni inštitut za varnost in zdravje na delovnem mestu (The National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH), je izdal opozorilo - Preprečevanje alergij na naravni lateks na delovnem mestu - ki ga je mogoče brezplačno dobiti na elektronskem naslovu: pubstaft@niodtl.em.dcd.gov ali po faksu: 512 533 8573, ter na domači strani NIOSH: <http://www.cdc.gov/niosh/homepage.html>.

Univerzitetna klinika in bolnišnica mesta Iowa je razvila učinkovit multidisciplinarni protokol za spremljanje perioperativne nege pacientov, pri katerih je velika nevarnost alergije na lateks. Protokol se začne s predoperativno oceno pacienta, katere namen je identificirati paciente z ugotovljenim faktorjem tveganja, kot tudi tiste s pozitivnim testom alergije na lateks ali zgodovino znakov in simptomov, povezanih z izpostavljenostjo lateksu.

V Avstraliji je bila izrečena prelomna razsodba v zvezi z alergijo na lateks, ko je neka bolnišnica morala plačati več kot 100.000 dolarjev medicinski sestra, ki je pri delu v oddelku za intenzivno nego dobila močno alergijsko reakcijo na lateks.

Avstralozazijsko društvo za klinično imunologijo in alergije (ASCI) je objavilo osnutek smernic za uporabo izdelkov iz lateksa v bolnišnicah, zobozdravstvenih ordinacijah in gospodinjstvih. Osrednje sporočilo smernic je, naj bolnišnice uporabljajo le rokavice brez praška.

Preventiva

Medicinske sestre morajo poznati reakcije, do katerih lahko pride pri ljudeh, ki so občutljivi na lateks, kot tudi ustrezne ukrepe za ublažitev simptomov, delodajalci pa morajo imeti izdelano politiko o uporabi izdelkov iz lateksa, ki uslužbencem in pacientom zagotavlja varnost in zaščito. Nekaj napotkov:

1. Ugotovite, kateri izdelki vsebujejo izločljive beljakovine lateksa. Če niste prepričani, se pozanimajte pri proizvajalcu.
2. Če je mogoče, uporabljajte izdelke iz lateksu enakovrednih materialov.
3. Če morate uporabljati izdelke iz lateksa, naj ti vsebujejo čim manj izločljivih beljakovin lateksa.
4. Izogibajte se rokavicam iz lateksa s praškom iz koruznega škroba.
5. Po uporabi rokavic iz lateksa si umijte roke in pred uporabo rokavic ne uporabljajte blažil na oljni osnovi.
6. Bodite pozorni na možnost alergij pri pacientih in zdravstvenih delavcih.

SLOVENSKO DRUŠTVO ZA MEDICINSKO INFORMATIKO

Marjan Premik, Gregor Cerkvenik

Slovensko društvo za medicinsko informatiko (SDMI) je bilo ustanovljeno 10. oktobra 1988 kot strokovno – organizacijsko združenje, ki z aktivno obravnavo problematike razvoja zdravstvene informatike v Republiki Sloveniji združuje v svoji sredi tako informacijsko in medicinsko stroko, kot tudi načrtovalce, izvajalce in uporabnike zdravstveno – informacijskih sistemov. V društvu je zdaj vključeno 290 članov.

Osnovno poslanstvo društva je, da po svojih močeh usklajuje in uresničuje strokovni ter znanstveni razvoj stroke in spodbuja tesnejše sodelovanje medicinskih informatikov na znanstvenem, strokovnem in društvenem področju s ciljem, da se omogoči strokovno učinkovito reševanje informacijskih problemov ter zagotovi implementacija raziskovalnih in strokovnih dosežkov.

Pomembno vlogo ima društvo pri oblikovanju slovenske strategije definiranja elementov zdravstvenega IS v državi. Aktivno se pri tem vključuje v aktivnosti na Ministrstvu za zdravstvo RS in Inštitutu za varovanje zdravja RS.

Od leta 1992 je društvo aktivni član Evropske federacije za medicinsko informatiko (European Federation of Medical Informatics - EFMI) in v Svetovnem združenju za medicinsko informatiko (International Medical Informatics Association - IMIA). Predsednik SDMI je član izvršilnega odbora EFMI-ja in državni predstavnik v združenju IMIA. Številni člani društva sodelujejo v delovnih skupinah (working group) v okviru evropskega (10 EFMI WG) in svetovnega združenja (14 IMIA WG).

SDMI uspešno sodeluje z društvi za medicinsko informatiko sosednjih držav, predvsem z Društvom za medicinsko informatiko Hrvatske – HDMI (prof. Josipa Kern) in Društvom za medicinsko informatiko Bosne in Hercegovine (prof. Izet Mašić). Kolegi na Hrvatskem so do sedaj organizirali tri uspele simpozije za medicinsko informatiko z mednarodno udeležbo, dva v Zagrebu in enega v Splitu, na katerih so aktivno sodelovali številni člani našega društva.

Društvo od leta 1994 izdaja svojo strokovno revijo "Informatika Medica Slovenica", v kateri objavlja-

jo svoje prispevke tako domači kot tuji avtorji. Revija izhaja tudi v elektronski obliki na Internetu (<http://www.mf.uni-lj.si/www/ims/issues.html>). Naša želja je, da bi v reviji sodelovalo še več članov s svojimi kvalitetnimi prispevki, ki jih objavljajo v različnih strokovnih revijah s področja medicinske informatike oziroma z njimi sodelujejo na domačih in mednarodnih kongresih in strokovnih srečanjih.

Društvo organizira vsako leto skupaj s Slovenskim zdravniškim društvom ali drugim združenjem vsaj eno strokovno srečanje, ki je posvečeno eni od aktualnih tem s področja medicinske informatike. Tako je npr. v letu 1995 organiziralo simpozij z naslovom "Zdravnik in računalnik" v Portorožu in jesensko strokovno srečanje v Laškem, ki je obravnavalo poleg odmevne okrogle mize o obvladovanju stroškov v zdravstvu s pomočjo uporabe informatike tudi problematiko uvedbe kartičnih tehnologij. Vsako drugo leto SDMI organizira kongres z mednarodno udeležbo. Kongresi društva so bili tradicionalno organizirani na Bledu v letih 1990, 1992, 1994 in 1996.

Člani društva se aktivno udeležujejo strokovnih sestankov, delavnic, konferenc in kongresov v domačem in mednarodnem merilu, med njimi velja posebej omeniti evropske kongrese za medicinsko informatiko, ki jih organizira MIE od leta 1978 dalje (Cambridge, Berlin, Toulouse, Dublin, Brussels, Helsinki, Rim, Oslo, Glasgow, Dunaj, Jeruzalem, Lisboa, Kopenhagen, Thessaliniki - Porto Carras, Ljubljana) in svetovne kongrese v organizaciji IMIA od leta 1974 dalje (Stokholm, Toronto, Tokio, Amsterdam, Washington, Beijing/Singapur, Ženeva, Vancouver, Seul). Na letošnjem kongresu MedInfo '98, ki bo potekal od 18. – 22. avgusta v Seulu v

Južni Koreji, bo s svojim prispevkom sodelovalo 10 naših članov.

Leta 1996 je društvo na občnem zboru in volilni skupščini izvolilo nove organe društva: predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika, izvršilni in nadzorni odbor. Predsednik društva je doc. dr. Marjan Premik, tajnik društva pa g. Gregor Cerkvenik.

Na kongresu MIE '96 je bilo naše društvo na predlog izvršilnega odbora Evropske federacije za medicinsko informatiko izbrano za organizatorja 15. kongresa za medicinsko informatiko MIE '99, ki bo pod geslom "Bridges of knowledge" od 22. – 26. avgusta 1999 potekal v Cankarjevem domu v Ljubljani (<http://www2.mf.uni-lj.si/~mie99>). Organizacija omenjenega kongresa je do sedaj najpomembnejši dogodek za naše društvo, ki hkrati pomeni državni projekt in priložnost za promocijo Republike Slovenije in mesta Ljubljana.

V letu 1997 je bila aktivnost Slovenskega društva za medicinsko informatiko usmerjena predvsem na naslednja področja:

- ☐ Izvršilni odbor društva je razpravljal in sprejel stališče o "načrtu projekta ZZSZ za uvedbo sistema kartice zdravstvenega zavarovanja";
- ☐ člani društva so aktivno sodelovali na kongresu MIE '97 v Porto Carrasu v Grčiji, tako s strokovnimi prispevki kot s promocijo društva, kongresa MIE '99, Slovenije in Ljubljane;
- ☐ društvo je organiziralo zelo odmevno jesensko strokovno srečanje SDMI na Otočcu pod naslovom: "Sožitje različnih informacijskih tehnologij v zdravstvu (Internet in Intranet rešitve)";
- ☐ društvo je bilo soorganizator 10. simpozija IEEE "Computer based Medical Systems – Deus ex Computer Machina", ki je potekal od 11. – 13. junija v Mariboru;
- ☐ sodelovanje na III. simpoziju HDMI v Splitu 23. in 24. oktobra;
- ☐ organizacijsko – tehnične priprave na izvedbo kongresa MIE '99, ki se nadaljuje v letu 1998.

V letu 1998 bo SDMI organiziralo spomladansko strokovno srečanje, ki bo potekalo 21. in 22. maja 1998 v Mariboru. Sestanek bo namenjen naslednjim temam: RIP – računalniška izmenjava podatkov, informacijski sistem zdravstvene nege in poročilo o

European Federation of Nurse Educators

1998

FINE, Sainte-Adresseplein 12 • B 1070 Anderlecht (Belgium)
Tel.: (32) 2 529 04 19 • Fax: (32) 2 529 04 93

projektu uvajanja kartice zdravstvenega zavarovanja.

Predvsem pa si bo društvo prizadevalo oblikovati čim bolj uporabno in prijazno domačo stran na Internetu in tako organizirati sodobno elektronsko komuniciranje s člani društva in s svetom.

Zavedamo se, da sodobna informacijska tehnologija postaja naš vsakdanjik, tudi na področju zdravstva. SDMI si želi tesnejšega sodelovanja z različnimi združenji in asociacijami na področju informatike in zdravstva, kot so: Zdravniška zbornica Slovenije, Slovensko zdravniško društvo, Zbornica zdravstvene nege in Lekarniška zbornica Slovenije. Veseli bomo vsakega novega člana, ki se je pripravljen aktivno vključiti v naše društvo. Za vse podrobnosti v zvezi z včlanitvijo se obrnite na tajnika društva na naslovu: Slovensko društvo za medicinsko informatiko – SDMI, s sedežem na Inštitutu za socialno medicino pri Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani, Zaloška cesta 4, SI-1105 Ljubljana; telefon/telefaks: 061/131-42-10 oz. na elektronski naslov: gregor.cerkvenik@siol.net

SODELOVALI SMO

Petra KERSNIČ

V dneh 9. in 10. april je v Topolšici potekal strokovni seminar, ki ga je s sodelovanjem Zbornice zdravstvene nege organizirala Slovenska fundacija. Uvodne referate so podale: prim. dr. Anica Kos Mikuš - Prispevek prostovoljcev k izboljšanju kakovosti delovanja zdravstvenih zavodov, Petra Kersnič - Prostovoljno delo v zdravstveni negi - da! Kje? Kako? Na kakšen način? in Tatjana Žargi, ki je prikazala analizo ankete o mišljenju medicinskih sester o sodelovanju s prostovoljci.

Tatjana Samec, članica Upravnega odbora Slovenske fundacije, je predstavila publikacijo - knjigo Prostovoljno delo pri varovanju zdravja in v zdravstvu, ki jo je pripravila in oblikovala prim. dr. Anica Kos Mikuš s skupino sodelavcev in jo je izdala Slovenska fundacija. Knjiga predstavlja pomemben prispevek k literaturi, ki govori o organiziranem prostovoljnem delu.

Iz uvoda:

“Prostovoljec vnaša v življenjski prostor posamičnega človeka, skupine, skupnosti in družbe svoj polet, energijo, željo po spreminjanju okoliščin življenja v pozitivni smeri. Značilnosti delovanja prostovoljcev so človečnost, ustvarjalnost in pripravljenost dajanja v dobrobit sočloveku in skupnosti. Pri tem prostovoljec tudi veliko prejme zase: zavest koristnega delovanja, osebnostna rast, vpetost v socialno mrežo in možnost sovpivanja na dogajanja v svojem okolju.”

Svoje poglede z vidika direktorja zdravstvene ustanove so predstavili: prof. dr. Primož Rode, direk-

tor Kliničnega centra, mag. Franc Hočevar, direktor Inštituta R Slovenije za rehabilitacijo in dr. Janez Poles - direktor bolnišnice Topolšica. Iz njihovih predstavitev smo udeleženci začutili podporo dipiranj zavodov za prostovoljce in organiziranemu prostovoljnemu delu, katerega cilj je kakovost bivanja varovancev v kateremkoli zavodu ali instituciji.

Kaj misli o prostovoljnem delu Zavod za zdravstveno zavarovanje, je predstavil Boris Kramberger. Posebej je poudaril, da se zaradi različnih vplivov, kot so ekonomske, demografske, sociokulturne, epidemiološke ter medicinske in zdravstvene spremembe omejuje sredstva za izvajanje zdravstvenega varstva. Njegova prisposodba, da je v “državi blaginje” vse več države in vse manj blaginje, jasno kaže na vrednost novega sektorja, ki opravlja substitutivno vlogo sistema storitev, ki jih je opravljal država.

Model prostovoljnega dela sta prikazali gostji, prostovoljki iz Francije, ki sta ga popestrili tudi s prikazom videoposnetka dela prostovoljcev, ki ima v Franciji že nekajletno tradicijo. Predstavili sta tudi model listine prostovoljstva, ki je vse navdušila, saj je na eni strani zapisano vse, kar potrebuje organizacija za svoje delo in za svoje in širše družbeno priznanje.

Domačo “dobro prakso” na področju organiziranega prostovoljstva, ki ga vodijo medicinske sestre, so prikazale kolegice: Milena Rožič, gostiteljica - glavna medicinska sestra bolnišnice Topolšica, ki nam je tudi razkazala bolnišnico, Alenka Vračko iz Pediatrične klinike Kliničnega centra v Ljubljani, ter Jana Spanželj in Ana Perše iz bolnišnice Slovenj Gradec.

Svoj prispevek so podali tudi predstavniki Društva Vita, Dom upokoјencev Danice Vogrinc iz Maribora, šolskega centra Velenje, I. gimnazije Celje, Škofijske karitas in AIDS fundacije Robert.

Tatjana Žargi, prim. dr. Anica Kos Mikuš, Petra Kersnič in prof. dr. Primož Rode.

POSTELJNI SISTEMI SMER-KO

SMER-KO
Posteljni sistemi
8233 MIRNA
p.p.17
Tel.: 068/47-748, faks: 068/47-735

Lateksno ležišče **ERGOMED**

Posteljni vložek **MEDIUM - Electra**

V postelji preživimo lep del življenja, vidijo pa jo le redki. Mnogo bolj so jim na očeh hiša, avto, kuhinja ... Zelo nespametno ravnamo, če na račun bolj opaznih stvari zanemarjamo tisto, kar je sicer bolj skrito tujim očem, je pa pomembno za naše dobro počutje in zdravje. Oprema spalnic sodi v ta drugi, manj opazni razred.

Kateri izdelki so v posteljnih sistemih SMER-KO? Posteljni vložki z lesenimi letvami.

Na slovenskem trgu imamo najširšo in najbogatejšo izbiro teh izdelkov. Več kot 10 različnih modelov v skoraj vseh tehnično možnih merah zagotavlja, da vsak najde zase primeren izdelek. Druga skupina izdelkov so lateksna ležišča različnih oblik, ki se razlikujejo po vdelanih materialih.

Posteljne vložke in posteljno ležišče imenujemo s skupnim nazivom posteljni sistemi.

*Vse naše izdelke poznajo marsikje v Evropi. Nekatere izdelke, npr. najnovejšo linijo posteljnih vložkov **ERGON** in ležišče **ERGOMED**, pa lahko uvrstimo med najbolj kakovostne izdelke v Evropi.*

Še več o naših posteljnih sistemih boste zvedeli, če nam boste telefonirali ali pisali za prospekte.

Mladi prostovoljci Doma upokojencev Danice Vogrinc Maribor

Udeleženci seminarja so sprejeli naslednje zaključke:

1. Na državni ravni v sklopu Slovenske fundacije se oblikuje odbor, katerega temeljna naloga je oblikovanje STRATEGIJE UVAJANJA PROSTOVOLJNEGA DELA V ZDRAVSTVENIH IN SOCIALNIH ZAVODIH.
2. Odbor na podlagi prevoda francoske listine o

prostovoljnem delu pripravi osnutek listine prostovoljnega dela v Sloveniji.

3. Odbor bo na podlagi vsega do sedaj zbranega gradiva pripravil pravila uvajanja in izvajanja prostovoljnega dela v zdravstvenih in socialnih zavodih.
4. Oblikovati je potrebno model enotnega in minimalnega bazičnega izobraževanja za prostovoljce in njihove mentorje za vso Slovenijo.
5. Za delo prostovoljcev je potrebno sestaviti in sprejeti etični kodeks.
6. Zavodi, ki imajo že izkušnje z organizacijo prostovoljnega dela, se bodo povezovali s tistimi, ki bi ga želeli uvajati. Pri tem je potrebno upoštevati projektno načrtovanje, princip malih korakov in uresničljive programe.
7. Odbor si bo prizadeval povezovati vse subjekte in zavode, v katerih je prostovoljno delo organizirano, vodeno in prispeva h kakovosti storitev zavoda.
8. Slovenska fundacija bo skupaj z drugimi organizacijami skrbela za redna strokovna srečanja, izobraževalne programe in za mednarodne izmenjave z državami in v državah, kjer je ta oblika dela že razvita.

SPOMLADANSKO STROKOVNO SREČANJE ENDOKRINOLOŠKE SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

Helena PERIC

V lepem prenovljenem okolju hotela Astoria na Bledu je 3. in 4.4.1998 potekalo spomladansko strokovno srečanje Endokrinološke sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Teme so bile zanimive in raznolike, zato se je srečanja poleg članic endokrinološke sekcije udeležilo tudi veliko članic pediatrične in patronažne sekcije. Vseh udeležencev, vključno z aktivnimi predavatelji, je bilo 95.

Udeležence je pozdravil direktor Pediatrične klinike prof. dr. Ciril Kržišnik.

Program strokovnega srečanja je predstavil obravnavo otroka in mladostnika v sodobni endokrinologiji. Svoje delo so predvsem predstavili zdravstveni tehniki, medicinske sestre in zdravniki Kliničnega oddelka za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni Pediatrične klinike v Ljubljani. Strokovno srečanje je otvorila predsednica Endokrinološke sekcije MS in ZT Helena Peric, nato so slavnostno nagovorili

Članice tima Kliničnega oddelka za endokrinologijo, diabetes in presnovne motnje, ki so se tokrat aktivno predstavili.

udeležence prof. dr. Ciril Kržišnik, dr. med., direktor Pediatrične klinike, Alenka Vračko, vms, glavna sestra Pediatrične klinike, doc. dr. Tadej Battelino, dr. med., predstojnik Kliničnega oddelka za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, ter Ivica Zupančič, vms, glavna sestra tega oddelka.

Prva predavateljica je bila as. mag. Nataša Uršič - Bratina, dr. med., ki je predstavila osnovne trende zdravljenja sladkorne bolezni tipa 1. Zanimivemu predavanju je sledil odmor za kosilo in ogled razstave, v kateri je sodelovalo 11 razstavljalcev, predvsem farmacevtskih firm z zelo zanimivimi programi izdelkov. Poleg tega je razstavo otroških izdelkov Pediatrične klinike, ki je zelo poživila razstavo, pripravila tudi vzgojiteljica Tina Grum.

Po kosilu so skoraj vse medicinske sestre in zdravstveni tehniki Kliničnega oddelka za endokrinologijo, diabetes in presnovne motnje predstavili cel sklop zanimivih kratkih prispevkov, v katerih so prikazali celotno zdravstveno nego in zdravstveno vzgojo otroka s sladkorno boleznijo v različnih aktivnostih, ki se odvijajo v sklopu oddelka: med hospitalizacijo, v "diabetični" šoli, v ambulanti, preko telefona, v poletni koloniji, na srečanjih Kluba staršev, preko glasila Sladkorčki. Udeleženci so tako spoznali kompleksen proces obravnave otroka s sladkorno boleznijo, v katerem igra zdravstvena nega specifično vlogo. Iz teh predavanj je bila razvidna dolgoletna tradicija kakovostne oskrbe otroka s sladkorno boleznijo, ki je možna kljub majhnemu timu na podlagi dobrega medsebojnega sodelovanja in požrtvovalnega dela več generacij. Po odmoru je Helena Peric predstavila še uvajanje

procesa zdravstvene nege, protokolov in standardov pri zdravstveni negi in zdravstveni vzgoji otroka s sladkorno boleznijo.

Sledil je občni zbor. Majda Mori - Lukančič je poročala o zdravstvenovzgojni dokumentaciji za splošno zdravstveno vzgojo, ki jo je razvila. Predstavila je namen zdravstvenovzgojnega kartona in seznanila udeležence, da ga je poslala na več naslovov za ocenitev osnutka in mnenje. Kolegici smo čestitali za njen trud in obljubili podporo pri razvijanju tega pomembnega dokumenta.

Helena Peric je kot predstavnica FEND-a poročala, da se bo v Evropi pričela enotna specializacija za medicinske sestre, ki delajo na področju diabetesa. Ta program bo potekal na univerzitetni ravni na treh univerzah - v Upsali na Švedskem, v Londonu v Veliki Britaniji in v Barceloni v Španiji. Predstavniki Fenda so k prijavi pozvali tudi slovenske medicinske sestre, ki so jim pripravljeni plačati stroške specializacije pod pogojem, da bodo uvedle ta program specializacije kasneje tudi v lastni državi.

Vprašanje specializacije se je nato navezalo na vprašanje izobraževanja medicinskih sester v Sloveniji - kdo lahko po novem zakonu opravlja specializacijo in kakšen je status višjih medicinskih sester v primerjavi z diplomiranimi medicinskimi sestrami. Udeleženke občnega zbora so izrazile veliko nezadovoljstvo in skrb nad razvojem dogodkov. Večinsko mnenje udeleženk je bilo, da bi moral biti status dosedanje višje medicinske sestre enakovreden statusu diplomirane medicinske sestre.

Tako se je zaključil strokovni del prvega dne.

Zvečer je bila slavnostna večerja s plesom, kjer smo imeli priliko navezati in utrditi tudi bolj družabne in prijateljske stike.

Naslednji dan smo članice Izvršnega odbora sekcije že zgodaj začele z delom, saj smo imele sestanek ob 8. uri. Ob 9. uri so se zopet pričela predavanja. As. mag. Nevenka Bratanič, dr. med., je predstavila zelo aktualen problem debelosti pri otroku in mladostniku, Marija Šifrar, vms, pa vlogo zdravstvene nege in zdravstvene vzgoje pri takšnem otroku. Doc. dr. Tadej Battelino, dr. med. je zelo izvirno in zanimivo predaval o prezgodnji puberteti, zdravstveno nego in zdravstveno vzgojno delovanje medicinske sestre do staršev in otroka s prezgodnjo puberteto pa je predstavila Helena Peric, vms. Po odmoru je sledilo še nekaj zanimivih predavanj. Prof. dr. Ciril Kržišnik, dr. med. je predaval o nizki rasti in o zdravljenju z ravnim hormonom, njegovo predavan-

je pa je dopolnila Ivica Zupančič, vms, ki je poudarila pomembno vlogo medicinske sestre pri celotni obravnavi takšnega otroka - od sodelovanja pri diagnostično terapevtskem programu do zdravstvene nege in zdravstvene vzgoje pri uvedbi ravnega hormona. Zadnje predavanje je pripadlo Jožici Peterka, vms, prof. soc. ped., ki je udeleženke seznanila s čedalje pogostejšim pojavom nevrotične anoreksije in z zdravstveno nego otrok s to težavo.

Ob koncu srečanja se je Helena Peric, predsednica sekcije, zahvalila vsem, ki so omogočili in pripomogli k strokovnemu srečanju. Udeleženci srečanja so odšli domov zadovoljni, bogatejši za strokovno znanje in nove izkušnje, ki bodo marsikomu koristile ne le v poklicnem, ampak tudi v zasebnem življenju.

KULTURNI VEČER ŠTUDENTOV ZDRAVSTVENE NEGE

TEJ POTI SE REČE ŽELJA

Mateja VREČEK

Dne 19.3.1998 smo se spominjali druge obletnice smrti Virginie Henderson in v Sekciji študentov zdravstvene nege se je porodila ideja, da ta dan zaznamujemo z umetnostjo. Tako smo priredili kulturni večer z naslovom Tej poti se reče želja.

Na večeru so sodelovali študentje naše šole z recitiranjem, igranjem na citre, ... K sodelovanju pa smo povabili tudi druge: kitaristki Špelo Est in Katarino Kerševan, mladinski pevski zbor Quo vadis iz Razdrtega ...

Na vabilo k sodelovanju se je z veseljem odzvala tudi naša predavateljica ga. Vera Štebe, ki je ta večer prvič javno predstavila svoji dve pesmi, ki govorita o odnosu medicinske sestre do bolnika in obratno. Eno od pesmi ste lahko prebrali v aprilski številki Utrpa.

Bil je prijeten večer ob poeziji slovenskih pesnikov Kuntnerja, Minattija, Gregorčiča in zvokih glasbe Vivaldija, Iberta ... Na koncu nas je z nekaj vzpodbudnimi besedami pozdravila tudi mag. Marija Zaletel, predstojnica oddelka za zdravstveno nego. Po končanem programu smo večer nadaljevali s plesom, klepetom ...

Želimo si, da bi kulturni večeri naših študentov

postali tradicija, da bi se študentje prebudili iz kulturnega spanja, želimo jih pritegniti k sodelovanju in tudi udeleževanju na takih prireditvah.

Kulturni večer je potekal v prijetnem amientu lokala Stari glej, ki nam je za ta večer odstopil svoje prostore, za kar se jim ob tej priložnosti zahvaljujem, prav tako tudi drugima dvema sponzorjema: 3M ter ŠOU.

Za konec pa še kratek utrinek, pesem T. Kuntnerja:

TAKO ZDAJ ŽIVIM

*Tako zdaj živim
svobodno in divje
med divjo rastjo;
na zemljo priklenjen,
pritličen, resničen,
hlepeč v nebo.
Dalje si sam
svojo usodo krojim
le z lastno močjo:
ali se upogljiv zadušim
ali utrjen zrastem
v drevo.*

STROKOVNO SREČANJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV PEDIATRIČNE SEKCIJE

Alenka KARLOVČEC

V Portorožu, prijaznem mestecu ob morju, smo se v hotelu Emona 23. in 24. marca zbrale medicinske sestre in zdravstveni tehniki, ki delamo in ki nas zanima delo z otroki in mladostniki, na dvodnevnem strokovnem seminarju na temo: Droge pri nas; Trpinčen in zlorabljen otrok. Zbralo se nas je 150 udeležencev iz vseh koncev Slovenije.

Seminar je sovpadal z 20. obletnico delovanja Pediatrice sekcije. Po prisrčnem kulturnem programu, ki so nam ga pripravili otroci iz VVZ Semerodi, so sledili pozdravni nagovori in čestitke ob 20. obletnici delovanja sekcije. Po uvodnem pozdravu predsednice pediatrice sekcije nam je kot prva spregovorila in čestitala ob jubileju ga. Veronika Pretnar - Kunstek, predsednica Zbornice zdravstvene nege, ki je pred leti bila tudi predsednica pediatrice sekcije. Kako in zakaj je bila ustanovljena pediatrice sekcija, nam je povedala ena od ustanoviteljic in druga predsednica sekcije ga. Manja Pašek. Slovesnost je polepšal zbor medicinskih sester Koper - Žarek, ki je zapel nekaj pesmi. Ob koncu se je predsednica ga. Cvetka Meolic prisrčno zahvalila vsem, ki so s svojim delom, nasveti in strokovnostjo omogočili, da je bila sekcija zelo dejavna in seminarji dobro obiskani, ter s tem prispevali k našemu boljšemu delu. Posebno pa se je zahvalila vsem dosedanjim predsednicam za ves njihov trud in nesebično delo.

Po kratki osvežitvi smo začeli s strokovnim delom, saj nas je čakal strokovno bogat program predavanj. Uvod v seminar na temo Odvisnost od psihoaktivnih snovi je podal dr. Milan Krek in predstavil nekaj statističnih podatkov ter predstavil program reševanja problema odvisnosti. Svoj model v procesu preventivnega delovanja v primeru odvisnosti je predstavila Vincencija Lah, vms, ki je poudarila potrebo po vključevanju v preventivne programe vzgoje tako za otroke kot tudi za starše. Njeno predavanje je lepo dopolnila Milica Maslo, vms, prof. ZV, ko je spregovorila o možnostih in omejitvah zdravstvene vzgoje pri preventivi odvisnosti od drog.

Veliko pozornosti je s svojim predavanjem vzbudil mag. Aleksander Zadel, spec. klin. psihologije, ko je spregovoril o dejavnih tveganja in možnostih zaščite pri odvisnosti.

Miha Kramli, dipl. teolog, je spregovoril o drugih

Predsednice Pediatrice sekcije v dvajsetih letih (od leve proti desni): Cvetka Meolic (sedanja predsednica), Mojca Stojan, Božena Golob, Veronika Pretnar Kunstek, Manja Pašek. (Na fotografiji manjka Marjeta Deznak.)

odvisnostih in zasvojenostih, po katerih posegajo sodobni ljudje, in za zaključek podal sporočilo, da je beseda tisti temeljni kamen, na kateri se gradijo medčloveški odnosi in je kot taka tudi temelj dela z odvisniki.

Ob koncu prvega dne seminarja nam je Eva Pretnar, mag. farm. - predstavnica Sanolaborja, predstavila prednosti intravenozne kanile z Vialonom.

Drugi del seminarja, ki je potekal na temo: Trpinčen in zlorabljen otrok, je pričela prim. Mojca Kobe - Breclj, dr. med. spec. psih. in sicer o prepoznavanju in pomoči otrokom, ki so izpostavljeni nasilju. Po statističnem pregledu hospitaliziranih otrok na odd. za otroško psihiatrijo, ki ga je podala Jožica Peterka - Novak, vms, prof. soc. ped., je o začaranem krogu zlorabe spregovorila Vesna Martinčič, dr. med. spec. psih., in mag. Barbara Žemva, klin. psih. spec. o psihoterapiji spolno zlorabljenih otrok.

O svojih dolgoletnih izkušnjah s trpinčenimi in zlorabljenimi otroki so spregovorile in nam orisale svoje težko delo medicinske sestre Zdenka Lah in Irena Lovše. Medicinske sestre Ana Ogrinc, Lidija Recek in Aida Beganovič so prikazale stiske in dileme medicinske sestre ob travmatiziranem otroku.

Marta Marenče, spec. ped., nam je prikazala, kako lahko otrok svojo stisko izrazi skozi risbo in kako s pomočjo umetnosti to stisko prepoznamo.

Vlogo strokovnih služb in zavodov pri obravnavi

trpinčenih otrok je prikazala Nataša Uranker, dipl. soc. del.

Ob zaključku predavanja se je zdelo, da se je težažav in stiska teh otrok dotaknila nas vseh, saj smo kar obsedele in vsaka pri sebi premišljevale o tem, kar smo slišale.

Za uspešno pripravo in izvedbo seminarja je potrebno izreči zahvalo celotnemu organizacijskemu odboru za ves njihov čas in trud, ki so ga vložili.

Zahvala tudi vsem aktivnim udeležencem, ki so s svojim znanjem in izkušnjami pripomogli, da smo s seminarja odšli bogatejši za nova spoznanja.

Hvala vsem kolegicam in kolegom, ki so se udeležili seminarja in ne nazadnje hvala osebju hotela Emona, ki so poskrbeli, da smo ob izvrstni večerji v sproščenem klepetu in ob izmenjavi mnenj ostali dobro razpoloženi pozno v noč.

3. DRŽAVNO TEKMOVANJE SREDNJIH ZDRAVSTVENIH ŠOL SLOVENIJE

Zlatka LEBAR

3. državno tekmovanje srednjih zdravstvenih šol Slovenije je potekalo 4. aprila 1998 na Srednji zdravstveni šoli v Murski Soboti.

Dijaki so tekmovali na treh področjih: literarnem, likovnem in strokovnem. Literarni in likovni tečaj je potekal pod geslom letošnjega svetovnega dneva zdravja, 7. aprila: Nosečnost je nekaj posebnega - poskrbimo, da bo tudi varna. Strokovni temi sta bili: za 3. letnike - Zdrava prehrana, za 4. letnike pa - Zdravstvena nega žene in matere. Tekmovanja se je udeležilo vseh devet srednjih zdravstvenih šol. Skupno je sodelovalo 140 dijakov.

Najvišje uvrstitve so dosegli:

LITERARNI NATEČAJ

1. Slavica METLIČAR, SZŠ CELJE
2. Maja ŠPILJAK, SZŠ CELJE
3. Nina MAKOVECKI, SZŠ MURSKA SOBOTA
3. Vesna ABDAKOVIČ, SZŠ LJUBLJANA
4. Karmen VOLAJ, SZŠ NOVO MESTO
5. Sabina KERBLER, SZŠ SLOVENJ GRADEC

LIKOVNI NATEČAJ

1. Maja ŽNIDARŠIČ, SZŠ NOVO MESTO
2. Nataša KALINIČ, SZŠ MARIBOR
3. Emilio MURTIČ, SZŠ NOVO MESTO
4. Natalija BRUNČIČ, SZŠ MURSKA SOBOTA
5. Alenka TURNŠEK, SZŠ CELJE
5. Manca ZUPANC, SZŠ CELJE

ZDRAVA PREHRANA

1. Ingrid KUČINIČ, SZŠ PIRAN
2. Monika ŽALIK, SZŠ MURSKA SOBOTA
3. Jerneja ZAVEC, SZŠ MURSKA SOBOTA
4. Barbara DOMJANIČ, SZŠ MARIBOR
4. Alenka URBANČIČ, SZŠ NOVO MESTO
4. Sabina JAKLIN, SZŠ MURSKA SOBOTA

1. MESTA iz predmeta zdravstvena nega žene:

- Tinkara PACEK, SZŠ Novo mesto
- Barbara CEMIČ, SZŠ Novo mesto
- Marica KOSTEVC, SZŠ Novo mesto
- Janja VUGA, SZŠ Piran
- Kristina HVALA, SZŠ Nova Gorica
- Samo OBLAK, SZŠ Jesenice
- Simona PORŠ, SZŠ Slovenj Gradec
- Lucija KOLEŽNIK, SZŠ Slovenj Gradec
- Branka BOŽANK, SZŠ Slovenj Gradec
- Katja BRUMNIK, SZŠ Slovenj Gradec
- Violeta LIBMAN, SZŠ Maribor
- Simona GONZA, SZŠ Maribor
- Kristina HOJNIK, SZŠ Ljubljana
- Petra SEREC, SZŠ Murska Sobota
- Nina MAKOVECKI, SZŠ Murska Sobota
- Sandra PUČKO, SZŠ Murska Sobota

V tem dnevu bivanja v Prekmurju so si gostje ogledali še naše kulturne znamenitosti in tekmovanje zaključili s slavnostno objavo rezultatov ob kulturnem programu.

V času tekmovanja je izšel tudi bilten, v katerem smo na kratko predstavili zgodovino naše šole, Prekmurje in vsebino tekmovalnega dela (literarni in likovni prispevki, strokovni članki in seznam tekmovalcev).

Vsi dijaki in mentorji si zaslužijo čestitke že zato, ker so se množično udeležili tekmovanja. Pomembno je sodelovati!

Upamo, da jim je bilo med nami prijetno in da se še kdaj srečamo v tem lepem delu naše domovine.

ŠE VEDNO PRAZNUJEMO

Organizacijski odbor Srednje šole Jesenice

Proslavili smo 35. obletnico izobraževanja medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na Jesenicah. 26. marca je bila proslava v Gledališču Tone Čufar. Svečanost smo namenili vsem, ki so končali ali zaključujejo šolanje na Jesenicah, vsem bivšim in sedanjim predavateljem in vsem tistim, ki znajo ceniti trud, ki ga vlagamo v izobraževanje zdravstvenih tehnikov.

Proslavo je pripravila in prisrčno vodila gledališka igralka Alenka Bole Vrabec. Pri vodenju ji je asistiral bivši dijak Boštjan Prpič. V programu so sodelovali bivši in sedanji dijaki naše šole:

- Leon Leskovšek - pozavnist in tenorist
- Maja Baškovič - skupina saksofonistov
- Monika Bohinc - solopevka
- Alenka Malovrh - pianistka
- Eva Kovačič - flavtistka
- Miha Čufar - kantavtor
- Alenka Kleindienst - pevkva
- Alenka Resman - pevkva z ansamblom Vita
- Marina Rozman - pevkva z ansamblom Vita
- Monika Frčej - pevkva z ansamblom Vita

Lepo presenečenje je bil nastop slepe amaterske igralka Metke Paušič v vlogi Hudobivške Mete.

Čutili smo toplino vseh, ki so s svojim kulturnim prispevkom dokazali, da so lahko medicinske sestre in zdravstveni tehniki ljudje, ki se razdajajo na različnih področjih.

Vse prisotne je najprej pozdravila ravnateljica Srednje šole Regina Razinger, nato pa je z nekaj stavki opisala začetke izobraževanja prva ravnateljica (sedaj v pokoju) Mira Jazbinšek, ki je ob tej priložnosti dobila tudi posebno priznanje.

S skromnimi darili in šopki smo se zahvalili vsem dolgoletnim sodelavcem in sodelavkam - posameznikom in zdravstvenim organizacijam. Glinaste kipe je v ta namen izdelala medicinska sestra Danila Vidic, bivša dijakinja naše šole.

Proslave so se udeležili zdravstveni tehniki iz vse gorenjske regije. Več tistih, ki so zaključili šolanje pred desetimi in več leti, veliko pa je bilo tudi mlajših. Razveseljiva je bila udeležba skoraj vse prve generacije.

To ni bila samo proslava, ampak tudi in pred-

vsem srečanje vseh tistih, ki živijo za ta poklic. Naj citiram stavek enega od udeležencev: "To je moj praznik!" Hvala kolega Joža L. Ves trud, ki je bil vložen v to proslavo, je bil s tem stavkom poplačan.

Mislimo, da je bil to praznik vseh nas, ki smo napolnili dvorano skoraj do zadnjega sedeža.

Srečanje smo zaključili ob manjši pogostitvi, ki so nam jo omogočili sponzorji ob pomoči učiteljev in dijakov Gostinske šole Radovljica. Dobili smo vrsto čestitk in se ob tej priložnosti zanje lepo zahvaljujemo vsem zdravstvenim šolam, zdravstvenim organizacijam in posameznikom. Hvala kolegici Marjeti Rupar za prijazno pismo.

Vsem, ki ste nam pomagali pri uresničitvi proslavljanja obletnice, in vsem, ki ste se proslave udeležili, se najlepše zahvaljujemo.

Bilo je prijetno.

"Življenje - to niso dnevi, ki so minili, temveč dnevi, ki smo si jih zapomnili." (Pjotr. A. Paulenko)

Sponzorji:

Društvo medicinskih sester Gorenjske, Gorenjske lekarne Kranj, Lek Ljubljana, Ortopedski pripomočki Tepina, Sitra - Duša Rjazancev, Osnovno zdravstvo Gorenjske, Psihiatrična bolnica Begunje, Termo Škofja Loka, Splošna in lepotna kirurgija Kranj (dr. Zora in Marjan Fabjan), Ječnik - Trgovina z učili in didaktičnimi pripomočki d.o.o., Mesarstvo Čadež, Cvetličarna Spans - Radovljica, Cvetličarna Zvonček - Jesenice, Dominvest Jesenice, Občina Jesenice, Občina Kranjska Gora, Občina Kranj, Občina Bohinj in Občina Radovljica.

SEMINAR SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

Jožica NOVAK

Sekcija medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju je organizirala strokovno srečanje na temo Problemi žensk v feminiziranih poklicih. Za to srečanje nam je prostor prijazno ponudil Zdravstveni dom Novo mesto.

Srečanje smo začeli z občnim zborom. Dogovorili smo se, da bo vodenje sekcije v jeseni 1999 prevzela Zdravstvena šola Maribor. Jesenski seminar 1998 o metodiki poučevanja zdravstvene nege bo pripravila Visoka zdravstvena šola Maribor. Spomladi 1999 bo volilni občni zbor in seminar o genetiki, v jeseni pa o pomoči mladim v stiski. V diskusiji smo posebej poudarili vprašanja povezana z izobraževanjem medicinskih sester. Sklep razprave: ZZN naj skrbi za to, da se med. sestre, ki so se izobraževale po prejšnjih programih, ne bodo znašle v manjvrednem položaju (specializacija, napredovanje, plačilo). Možnost pridobitve visoke izobrazbe z opravljanjem dodatnih izpitov ni zadovoljiva rešitev.

V nadaljevanju smo razpravljali o programu bolničar. Nujna je zakonska ureditev položaja ZZN in sprejem zakona o zdravstveni negi, da bo zbornica lahko učinkovito skrbela, da bosta zdravstveno nego izvajala med. sestra in zdr. tehnik, ne pa bolničar kot cenejša delovna sila. Program bolničar bo izobraževal le za dela, povezana z oskrbo varovancev, ki ne potrebujejo strokovne pomoči s področja zdravstvene nege. Glede na to, da že potekajo različne oblike izobraževanja s področja pomoči bolnim in ostarelim preko tečajev in imajo nekatere druge šole v svojih učnih načrtih vključeno tudi nego bolnika, menimo, da je prav, da se to

področje uredi tako, da bodo za dela, ki jih bo opravljal bolničar, izobraževale le zdravstvene šole.

Strokovni del srečanja smo začeli s predavanjem gospoda Iva Bizjaka, varuha človekovih pravic, o pravicah žensk v naši družbi. Po predstavitvi dobre pravne ureditve je opozoril na mnoge težave žensk, ki se pojavljajo v vsakodnevnem življenju. Mag. Tatjana Gazvoda je spregovorila o varstvu zdravja žena pri delu, Aleš Pišek, specialist ginekolog in porodničar, pa je izčrpno razložil skrb za zdravje žensk z ginekološkega vidika. Kolegica Marija Karlin je z dijakoma Zdravstvene šole Celje, Matejem Kokotom in Vitko Vojanović, predstavila življenjsko zgodbo medicinske sestre.

Nato je glavna sestra Splošne bolnice Novo mesto ga. Slavica Naumov predstavila našo bolnišnico, o dejavnosti ginekološko porodniškega oddelka pa je spregovorila glavna sestra, ga. Suzana Mirt. Sledil je ogled novega ginekološkega in porodniškega oddelka Splošne bolnice Novo mesto pod vodstvom medicinskih sester Suzane Mirt in Marjane Kulovec.

Sekcija se zahvaljuje vsem predavateljem za kvalitetna predavanja. Še posebna zahvala pa velja glavni sestri Zdravstvenega doma Novo mesto, ge. Alenki Piškur in direktorici, mag. Tatjani Gazvoda za pomoč pri organizaciji seminarja.

ZA SLOVENSKI ZDRAVSTVENI MUZEJ PODROČJE ZDRAVSTV ENE NEGE

Društvo med. sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana želi zbrati in predstaviti uniforme in delovno obleko, ki so jo nosile ženske pri izvajanju opravil s področja zdravstvene nege na delovnem mestu v tem stoletju. Pozivamo vse ustanove s področja zdravstva, vse ostale pravne osebe in zasebnike, da podarijo morebiti ohranjeno slikovno gradivo in delovno obleko.

Inštitut za zgodovino medicine Medicinske fakultete

Univerze v Ljubljani že nekaj desetletij z velikimi napori oblikuje zdravstveno zbirko v okviru aktivnosti, povezanih z ustanavljanjem Slovenskega zdravstvenega muzeja, nujno potrebna za ohranitev narodne zdravstvene kulture. Zbrano gradivo bo sestavni del zdravstvenega muzeja za področje zdravstvene nege.

Koordinator za področje zgodovine zdravstvene nege: Ga. Irena Keršič Ramšak - Zavod za usposabljanje invalidne mladine Kamnik

Novi trg 43/a, 1240 Kamnik

tel.: 061/817 444, faks: 061/817 666

POROČILO Z X. STROKOVNEGA SEMINARJA SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V ENDOSKOPIJI

Slovenj Gradec, hotel Kompas - 16. in 17. april 1998

Stanka Popovič

Letošnji strokovni seminar je bil organiziran pod vodstvom kolegice majde Šoštar-Lah, VMS, z enote za endoskopijo internega oddelka bolnišnice Slovenj Gradec. Pomagale so ji kolegice Mojca Potočnik, Anica Petrič in Marjeta Bračun ter Klavdija Zbičajnik iz Zasebne ambulante dr. Ravnikarja.

Kljub zelo slabemu vremenu se je zbralo okoli 160 medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, gostov ter strokovnih sodelavcev - proizvajalcev zdravil in endoskopske opreme. Pred pričetkom strokovnega dela so nas s svojimi pozdravi počastili: prim. dr. Drago Plešivčnik, dr. med., direktor bolnišnice Slovenj Gradec, ga. Jana Spanželj, glavna medicinska sestra bolnišnice, g. mag. Franc Verovnik, dr. med., predstojnik internega oddelka, g. Tone Ravnikar, dr. med., ga. Bojana Zemljič, predsednica DMSZT Koroške, gdč. Kvasnik Tejka, učenka IV. letnika zdravstvene strokovne šole, ter ga. Jadranka Brljak, predsednica gastroenterološke sekcije Hrvatske. Vsi so nam zaželeli uspešno delo in prijetno bivanje. G. Perše Peter nas je z zvoki citer popeljal v strokovni del seminarja, ki se je odvijal brezhibno.

Hvala vsem predavateljem za njihov trud. Predavanja so zbrana v Biltenu 10. Upam, da je naše delo po teh strokovnih srečanjih boljše v naše zadovoljstvo, predvsem pa v korist naših varovancev.

Oddelek za minimalno invazivno kirurgijo

Kirurškega oddelka bolnišnice Slovenj Gradec Endoskopski center nas je navdušil. Hvala prim. Vodopiji in kolegicam, da smo si ga lahko ogledali.

Naše kolegice so organizirale ogled cerkve sv. Jurija na Legnu pri Slovenj Gradcu - čudovit kulturni spomenik. Večerno srečanje je popestrila modna revija delovnih oblek v zdravstvu podjetja prevent iz Slovenj Gradca. Vsi smo občudovali čudovite modele in barvne dizajne, ki so za večino od nas nedosegljivi. Med večerjo nas je obiskal g. Adi Smolar, ki pa je bil za razposajene kolegice skoraj pretilih in prenežen. Prijetno druženje se je nadaljevalo ob zvokih ansambla Kora.

Drugi dan seminarja se je pričel z enakim delovnim elanom kot prvi. Bolj, ko se je dan bližal koncu, bolj smo ugotavljali, da bi lahko bilo takšnih srečanj več in da bi lahko bila daljša.

Seminar se je za večino udeležencev končal pod Peco - deželo palčkov. Udeleženci so odšli na svoje domove z nepozabnimi občutji.

Organizacijski odbor sekcije se najlepše zahvaljuje glavnemu sponzorju tovarni zdravil LEK za njihov prispevek. Za strokovno in finačno pomoč hvala tudi vsem ostalim sodelavcem.

Prisrčna hvala vsem Korošcem, ki so pomagali kolegici majdi, da je bil "dvodnevni koncert" čudovit, in, kot je rekel prim. Plešivčnik: "O tem bi morali pisati mediji, ne pa o aferah in škandalih v zdravstvu!"

ČESTITKA

V aprilu 1998 so zaključile študij zdravstvene nege vzgoje na Visoki šoli za zdravstvo in Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani kolegice VESNA BOŽIČEK, ZDENKA HITEJC in BOGDANA DREO.

Dragim kolegicam iskreno čestitamol!

Sošolke druge generacije fakultetnega študija ob delu.

Čestitkam se pridružuje Zbornica zdravstvene nege Slovenije

BOLNIŠNICA V GEORGETOWNU V GUYANI

Olga ČERNE

Gospa ing. Marja Konečnik, projektantka Smelta, se je res potrudila in pripomogla k moji odločitvi za odhod na delo v bolnišnico v Georgetown, glavno mesto Guyane v Južni Ameriki. V tem času sem učila v zdravstveni šoli v Piranu in ni mi bilo lahko pustiti dijake pred zaključkom šolskega leta. Gospa Lenčka Brčin, sedanja ravnateljica Zdravstvene šole, mi je svetovala, naj grem, ker takih priložnosti ni veliko v življenju, in mi obljubila, da bodo v moji odsotnosti poskrbeli za dijake. Hvaležna sem vsem, ki so me razumeli in mi pomagali. 1. maja lani sem odpotovala z Brnika v London, kjer sem dva dni čakala na delovno vizo za Guyano. London mi je domač, saj sem tu leto dni študirala na Royal College of Nursing. Bilo je pred več kot dvajsetimi leti. Čas hitro teče. Kadar se boste namenili v London, pojdite v maju, takrat so parki v čudovitem cvetju.

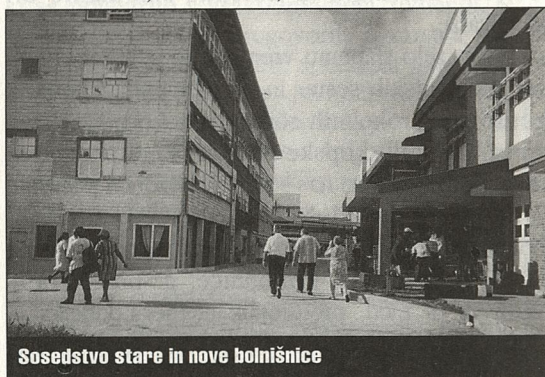
Park v maju pred Buckinghamsko palačo

Iz Londona smo z jumbom poleteli na otok Barbados v Karibskem morju. Po nekajurnem čakanju smo poleteli na Trinidad in od tu v Georgetown. Imeli smo precej zamude, ker se nam je med pletom pokvaril letalski motor in morali smo se vrniti na Trinidad. Po dolgotrajnem čakanju smo poleteli z drugim letalom.

V Georgetownu me je na letališču pričakoval gospod Ivan Djakonović, svetovalec Smelta, ki je bil v Guyani šest let, kar je precej dolgo obdobje.

Georgetown je 300 km severno od ekvatorja. Povprečna temperatura se vse leto giblje med 30 in 32°C. Vlažnost zraka je 100-odstotna. Zdani se ob 6.15 in znoči ob 18.15. Časovna razlika med nami in Guyano je šest ur.

Živeti šest let v Guyani v takšnih klimatskih pogojih ni lahko. Človeška bitja smo prilagodljiva, pa vendar. Stanovali smo v hiši bivše jugoslovanske ambasade, ki jo je pred leti najel Smelt za svoje strokovnjake. Okoli hiše je čudovit vrt in za hišo teniško igrišče. Od Atlantika je oddaljena le deset minut hoda. Naslednji dan mi je g. Djakonović pokazal novi del bolnišnice. Zgradili so nove operacijske dvorane, urgentni blok, kirurški oddelk, številne ordinacije in oddelek za sterilizacijo. Ostali bolniški oddelki so v starih lesenih stavbah, nekatere od njih so obnovljene.

Sosedstvo stare in nove bolnišnice

Novi del bolnišnice je zgrajen po zahodnoevropskih standardih in ima najnovejšo aparature, ki so bile kupljene na osnovi priporočil Smeltovih strokovnjakov.

Po temeljitem ogledu bolnišnice sem ugotovila, da je največja težava bolnišnice higiena. Torej, začela sem s čistimi krpami, ki smo jih po predhodnem dogovoru pošiljali v pralnico, in z veliko čiste vode. Vodja čistilne ekipe je imela velik posluš za moja navodila. Svoje trditve in zahteve sem podprla z brisi. Tesno sem sodelovala z mikrobiologom, ki je bil voljan jemati brise ob vsakem času. Pogovarjali smo se o uporabi in zlorabi razkužil ter o njihovih učinkih.

Po temeljitem čiščenju sterilizacijskih prostorov smo začeli z učenjem po metodi Learning by doing. Če ni šlo, smo ponavljali določen postopek, dokler ga niso popolnoma obvladali. Nenehno sem preverjala in utrjevala že osvojeno znanje. Vsak postopek sem dokumentirala.

se nadaljuje

ABSOLVENTSKI IZLET ŠTUDENTOV ZDRAVSTVENE NEGE NA VISOKI ŠOLI ZA ZDRAVSTVO V LJUBLJANI

Maja Čamernik

V lanskem oktobru smo se študenti Zdravstvene nege, ki smo zaključili II. letnik študija, odpravili na absolventski izlet. Naš cilj je bila Tunizija. Šlo nas je le 24, imeli pa smo se "fajn" za vseh sto in še nekaj več, vpisanih v letnik.

O tem, da tja ne gremo le poležavat na obalo in "žurirat", smo se odločili že doma. Izbrali smo organiziran safari po Tuniziji, vendar brez nekaj dni lenarjenja vseeno ni šlo. Odpotovali smo z letalom z Brnika na letališče v Tunisu in se od tam z avtobusom odpeljali v Hammamet. Že takoj po prihodu so nas pozdravile radosti arabske Afrike. V mislih imam vročino, komarje, lokalno hrano ter različno pojmovanje domačinov in nas Evropejcev o opremljenosti hotelskih sob, predvsem kopalnic. S tem se seveda nismo preveč obremenjevali. Že naslednje jutro smo odrinili na safari.

Safari je doživetje posebne vrste. S terenskimi vozili smo obkrožili celotno Tunizijo, dotaknili pa smo se celo roba Sahare. Lepote puščave smo si ogledali s kamelijah hrbtov. Da ne bi kdo mislil, da safari pomeni postavljanje šotora vsak večer in prenočevanje v njih, naj povem, da smo spali v hotelih, ki so bili celo boljši od tistega prvega ob prihodu. Tudi hrana je bila manj začinjena.

Po treh dneh naporne vožnje in ogledovanja vseh znamenitosti ter zanimivosti (program je bil zelo bogat), so nas čakali še štirje dnevi počitka v Hammametu. Tu smo zopet naleteli na naš znani hotel. En dan smo porabili za ogled glavnega mesta Tunis in ostankov drevne kartagine. Ustavili smo se tudi v znamenitem muzeju Bardo, ki slovi po bogati zbirki rimskih mozaikov. Pogajalske sposobnosti smo lahko preizkusili na tržnici v starem mestu, imenovanem medina. Prav taka medina, le manjša, je tudi v Hammametu. Mislim, da ni potrebno ugihati, kdo je najbolj zaslužil.

Naj za konec povem, da si je Tunizijo vredno ogledati. nanjo nas bodo vezali prijetni spomini. Radi bi se zahvalili podjetju Sanolabor iz Ljubljane, še posebej mag. Evi Pretnar, ki nam je kot popotnico podarilo majice, na katere smo natisnili spominski motiv z imenom naše šole.

Zbornica zdravstvene nege Slovenije
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ONKOLOGIJI
vabita na

22. STROKOVNI SEMINAR IZ ONKOLOGIJE

ZA MEDICINSKE SESTRE
PLJUČNI RAK

Brdo pri Kranju

28. in 29. maj 1998

Vabimo vas na strokovni seminar, ki bo potekal 28. in 29. maja 1998 na Brdu pri Kranju. Začetek ob 9.30 uri.

PROGRAM

28. MAJ 1998

08.00 - 09.30	Registracija udeležencev
09.30 - 10.30	Skupščina Sekcije medicinskih sester v onkologiji
Volitve predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika
in članov izvršnega odbora

Strokovni program

10.35 - 11.35	PLJUČNI RAK
Prof. dr. Debeljak, dr. med.
11.35 - 12.30	SEZNANJENOST BOLNIKA Z DIAGNOZO IN ZDRAVLJENJEM
Doc. dr. Matjaž Zwitter, dr. med.
12.30 - 12.45	odmor
12.45 - 13.15	PROBLEM KAJENJA IN ZDRAVSTVENOVZGOJNO DELO NA SREDNJI ZDRAVSTVENI ŠOLI LJUBLJANA
Ida Filipič, vms, prof. soc. pedagog.
Vojka Macura, vms, dipl. org.
13.15 - 13.30	DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU - dejavnost in akcije, ki jih društvo izvaja
Prof. Demšar
13.30 - 15.00	KOSILO
15.00 - 15.30	POOPERATIVNA ZN BOLNIKA S PLJUČNIM RAKOM
Greta Zver, vms
15.30 - 16.00	ZN BOLNIKA S PLJUČNIM RAKOM PRI ZDRAVLJENJU S CITOSTATIKI
Jožica Jošt, vms
16.00 - 16.30	ZN OBSEVANEGA BOLNIKA S PLJUČNIM RAKOM
Cvetka Cerar, vms
16.45 - 17.15	ZDRAVSTVENOVZGOJNO DELO Z BOLNIKOM S PLJUČNIM RAKOM
Tatjana Jakhel, vms
17.15 - 17.45	ZN BOLNIKA Z RAKOM NA PLJUČIH OB SIMPTOMATSKEM ZDRAVLJENJU
Mira Logonder, vms
Olga Wagner, vms
20.00	SKUPNA VEČERJA

29. MAJ 1998

9.00 - 10.00	Ogled Račjega otoka
10.15 - 10.45	Predstavitve rezultatov raziskovalne naloge ZAŠČITA MEDICINSKE SESTRE PRI DELU S CITOSTATIKI

10.45 - 11.00	Albina Bobnar, vms, prof. defekt.
PRIPOROČILA ZA VARNOST DELO
Brigita Skela - Savič, vms
11.00 - 11.15	Darja Musič, vms
11.15 - 11.30	PREDSTAVITEV PROGRAMA FUNKCIONALNEGA IZOBRAŽEVANJA
Marina Velepčič, vms
11.30 - 12.00	DISKUSIJA

Predsednica sekcije:

Olga Koblar

NEKAJ SPLOŠNIH INFORMACIJ

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija skupaj z večerjo znaša 16.000 SIT za člane zbornice, za nečlane 30.000 SIT, in jo lahko vplačate pred pričetkom seminarja ali na žiro račun ZDMSZTS: 50101-678-48641, sklic na številko 00-122-16 s pripisom "za Sekcijo MS v onkologiji".

Prosimo vas, da s seboj prinesete: potrdilo o plačani kotizaciji, člansko izkaznico ZZNS (člani)

Organizacijski odbor: Olga Koblar, Marina Velepčič, Brigita Skela-Savič, Jožica Bostič-Pavlovič

Dodatne informacije: Slavica Hodžič, tel.: 061/13 20 018

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV LJUBLJANA

Vas prijazno vabi, da skupaj preživimo

DRUGAČEN DAN

V petek, 5.6.1998 se bomo ob 7.30 zbrali na Kongresnem trgu in se z avtobusom odpeljali pod Krim do križišča, kjer se razcepi pot proti Krimu in Rakitni. V prijetnem vzdušju bomo nadaljevali enourni DRUGAČEN pohod do zdravilišča na Rakitni, kjer nas bo pričakal DRUGAČEN zajtrk. Dopoldne bomo posvetili prehrani na DRUGAČEN način. Moderator dopoldneva bo g. Franc BOŽJAK, ki je diplomiral na Akademiji za higienistične znanosti v Trentu v Italiji.

Po DRUGAČNEM kosilu se bomo posvetili skrbi za lastno hrbtenico, saj nam bodo kolegice fizioterapevke govorile o

PREPREČEVANJU BOLEČINE V HRBTENICI

ga. Milena Klopčič, višja fizioterapevka, strokovna sodelavka

Visoke šole za zdravstvo

ga. Matilda Marinič, višja fizioterapevka

Predavanje bomo zaključili na DRUGAČEN način - to je s praktičnimi vajami za hrbtenico. Po vajah bomo imeli DRUGAČNO malico, čas za sprostitve in klepet. Počutje bo DRUGAČNO predvsem zaradi nas samih. Zato Vam priporočamo, da se primerno opremito, tako za pohod kot za vaje na travi (predvidoma podlogo) in za prijetno počutje.

Povratek avtobusa v Ljubljano bo proti večeru.

Prijave sprejema KOMPAS, ga. Irena Brunček, tel. 1327 127, int. 33-76, v ponedeljek 1.6., torek 2.6. in v sredo 3.6.1998 od 8.00 do 15.00 ure.

Udeležba se šteje za strokovno izpopolnjevanje.

Kotizacije ni.

Vljudno vabljeni!

Predsednica DSMZT Ljubljana:

Darinka Klemenc

Prvo obvestilo!

Društvo za oralno zdravje Slovenije prireja

VI. VSAKOLETNE DNEVE ORALNEGA ZDRAVJA SLOVENIJE

6. in 7. novembra 1998

v Krškem - kulturni dom.

Predavanja bodo zanimiva za vse udeležence.

Udeleženci bodo dobili potrdilo za podaljšanje licence.

Prijavnici priložite kopijo potrdila o plačilu kotizacije in jo pošljite do 10. oktobra 1998 na naslov: Društvo za oralno zdravje Slovenije, Klajnskova 7, 3000 Celje.

Gradivo bodo udeleženci prejeli ob prihodu.

KOTIZACIJO v znesku 15.000 SIT (člani) in 18.000 SIT (nečlani) nakažite na žiro račun Društva za oralno zdravje Slovenije št.: 50700-678-80737, APPI Celje.

Organizacijski odbor

Društvo za oralno zdravje Slovenije r a z p i s u j e PRIZNANJA ZA USPEHE NA PODROČJU ZOBODRAVSTVENE PREVENTIVE za leto 1998

1. Priznanja se podeljujejo: članom Društva za oralno zdravje Slovenije, skupinam, učiteljem, šolam, vzgojnovarstvenim ustanovam, strokovnim oddelkom in drugim za:

- izredne dosežke na področju zobozdravstvene preventive,
- nesebično in uspešno delo na področju zobozdravstvene preventive,
- za uspehe pri izpolnjevanju doseganja ciljev društva,
- za aktivno uvajanje zobozdravstvenopreventivnega programa v prakso in doseganje ciljev,
- za prispevek k zobozdravstveni vzgoji.

2. Predlog za podelitev priznanja lahko predložijo zobozdravstveni zavodi:

- vse zbornice, združenja in društva,
- strokovni sveti in druge organizacije,
- razširjeni strokovni kolegiji Univerzitetne stomatološke klinike v Ljubljani,
- posamezniki.

3. Pisni predlog mora vsebovati osnovne podatke in kratek življenjepisa kandidata ter utemeljitve, v kateri je treba čimbolj dokumentirano posredovati oceno uspehov na preventivnozobozdravstvenem področju in prispevke k izboljšanju oralnega zdravja prebivalcev Slovenije.

4. Predlagatelji pošljejo Društvu za oralno zdravje Slovenije, Klajnskova 7, 3000 Celje predloge z oznako "Razpis za priznanja", najkasneje do septembra 1998.

5. Priznanje bo častno podeljeno na VI. vsakoletnih dnevih oralnega zdravja v Krškem.

Vabimo Vas, da se udeležite seminarja iz ciklusa

ČLOVEK KOT CELOSTNO BITJE

Seminar, šteje za strokovno izobraževanje

ČLOVEK KOT CELOSTNO BITJE VI

SREDA, 17. junij 1998

Teme na seminarju

09.00 - 10.55	prof. dr. Janek Musek:
Telesna, psihosocialna in duhovna razsežnost osebnosti - Cilji, ideali in vrednote
10.55 - 11.15	odmor
11.15 - 13.30	dr. Zdenka Zalokar Divjak:
Logoterapija in smisel življenja
- Vzroki za krizo človeka današnjega časa
- Kako preseči dolgčas in apatijo pri mladostnikih?
- Sprejemanja življenja takšnega, kot je
13.30 - 15.00	odmor za kosilo
15.00 - 16.55	prof. dr. Maks Tušak:
Psihosomatske bolezni današnjega časa
- Soočanje s stresom

VI SEMINAR IZ CIKLUSA ČLOVEK KOT CELOSTNO BITJE BO 17.6.1998 v hotelu Transturist v Škofji Loki.

Organizator seminarja je podjetje EDUCY d.o.o.,

Trebinjska 4, p.p. 3251, Ljubljana

Kotizacijo, ki znaša 11.865,00 SIT,

lahko nakažete na ŽR: 50105-603-42791

Dodatne informacije: Marijan Musek, tel. 061 343 392 ali 0609 620 721

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC

ENOTA MARIBOR

vabi na SEMINAR

SPREMLJANJE

HUDO BOLNIH IN UMIRAJOČIH

Program:

Moje izkušnje z umirajočimi. Kaj umirajoči najbolj potrebuje. Proces umiranja. Komunikacija. Kako ravnamo z "resnico" ob umirajočem bolniku. Kaj pomeni upati z umirajočim. Kje naj bi ljudje umirali. Pomoč družini umirajočega. Kako ravnati ob smrti. Spremljanje žalujočih.

Seminar je namenjen svojcem in prijateljem hudo bolnih in umirajočih, zdravstvenemu osebju in vsem, ki jih to zanima.

Seminar bo potekal v soboto, 16.5.1998 od 9. - 17. ure v prostorih ZDRAVSTVENEGA DOMA DR. A. DROLCA MARIBOR, Vošnjakova ul. 4 - II. vhod, 6. nadstropje.

Prispevek za seminar je 3.000 SIT.

Število udeležencev je omejeno, zato prosimo, da se prijavite pisno ali po telefonu na naslov:

DISPANZER ZA PSIHOHIGIENO - za Društvo HOSPIC, enota MARIBOR, Sodna ul. 13, I. nadstropje, tel. 062 27-572/062 22 86 238.

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

Sekcija MS in ZT za anesteziologijo, intenzivno nego in terapijo ter transfuziologijo v sodelovanju s Sekcijo MS in ZT za področje nefrologije, dialize in transplantacije ledvic vabi na 35. strokovni seminar

TRANSPLANTACIJE ORGANOV IN TKIV MRTVIH DAJALCEV

ki bo 29. in 30. maja 1998 v hotelu Šport na Otočcu.

Petek, 29. maj 1998

09.00 Registracija udeležencev

10.00 Otvoritev seminarja

Zgodovina transplantacij in perspektive

prim. dr. Jasna Vončina, dr. med.; državni koordinator za donorski program

Etična, filozofska in biološka vprašanja

asis. dr. Vojko Flis, dr. med.; SB Maribor

Katoliška cerkev in transplantacija organov

doc. dr. Anton Mlinar, Teološka fakulteta Ljubljana

Odmor

Ugotavljanje možganske smrti in vzdrževanje dajalca v enoti intenzivne terapije

doc. dr. Boriana Kremžar, dr. med.; KC Ljubljana

Zdravstvena nega dajalca organov

Dragica Emedi, vms; KC Ljubljana

12.00 Diskusija

12.30 Odmor za kosilo

14.30 Organizacija transplantacijske dejavnosti v Sloveniji

prim. dr. Jasna Vončina, dr. med.; državni koordinator za donorski program

Transplantacija organov pri otroku

prim. dr. Andreja Gostiša, dr. med.; KC Ljubljana

Multiorganski odvzem

asis. dr. Mirko Omejc, dr. med.; KC Ljubljana

Odmor

Vzdrževanje dajalca med multiorganskim odvzemom

asis. dr. Neva Požar - Lukanovič, dr. med.; KC Ljubljana

Vloga anestezijske medicinske sestre pri multiorganskem odvzemu

Mojca Jensterle, vms; KC Ljubljana

Vloga operacijske medicinske sestre pri multiorganskem odvzemu

Marija Trošt, vms.; KC Ljubljana

Diskusija

17.00 Obisk tovarne zdravil Krka v Novem mestu

20.30 Skupna večerja v restavraciji Tango

Sobota, 30. maj 1998

09.30 Transplantacija srca

doc. dr. Tone Gabrijelčič, dr. med.; KC Ljubljana

Transplantacija jeter

asis. dr. Mirko Omejc, dr. med.; KC Ljubljana

Transplantacija ledvic

dr. Dominik Cotič, dr. med.; KC Ljubljana

Rezultati transplantacije ledvic

mag. dr. Damjan Kovač, dr. med.; KC Ljubljana

Odmor

Transplantacija ledvic in nosečnost

prim. dr. Mira Koselj, dr. med.; KC Ljubljana

Edukacija bolnikov po transplantaciji ledvice

Mirjana Čalič, vms, Erna Jovanovič, vms.; KC Ljubljana

Hranjenje roženic za transplantacijo,

dr. Matjaž Jeras, dr. med.; Zavod za transfuzijo krvi RS

Ljubljana

Keratoplastika, dr. Marija Gregorič - Kožuh, SB Novo mesto

Vloga medicinske sestre pri keratoplastiki

Srpčič Cvetka, vms, SB Novo mesto

Diskusija in zaključek seminarja.

INFORMACIJE:

Seminar šteje v strokovno izobraževanje. Kotizacija za člane ZZNS znaša 14.000 SIT, za nečlane 28.000 SIT. Vplačate lahko na ŽR ZZNS: 50101-678-48641, sklic na št. 00-122-11 s pripisom "Sekcija za anesteziologijo" ali pa znesek poravnate uro pred pričetkom seminarja. Za dijake, študente in upokojene kotizacije ni.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o vplačani kotizaciji. Prenočišča so v hotelu Šport. Prijave sprejema recepcija hotela, ga. Natalija Novak. Tel.: 068/75-700; 75-701; faks: 068/75-420. Rezervacijo opravite do 25.5.1998.

DODATNE INFORMACIJE: Jožica Menger, SB Novo mesto, tel. 068/39-16-476,

Irena Buček - Hajdarevič, KC Ljubljana, tel. 061/13-13-113, int. 36-15.

Organizacijski odbor: Irena Buček - Hajdarevič, Mirjana Čalič, Jožica Menger, Jožica Rogina, Zorica Kardoš, Jožica Majcen.

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije: Irena Buček - Hajdarevič

Odločitev za Periteks je odločitev za:

~kvaliteto

~nižje stroške

~sodobno poslovanje

~ohranitev kvalitete življenja

PERITEKS

Negovanje tekstila d.o.o.

Blatnica 2, 1236 Trzin, Slovenija

tel.: 061/162 18 47, 162 18 50, 162 18 51

faks: 061/162 18 49

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV
V DERMATOVENEROLOGIJI
VABILO na

5. STROKOVNO SREČANJE

29. maja 1998

Portorož, kongresni center Bernardin

Program:

- 09.00 Registracija udeležencev
10.00 Odprtje srečanja
Pozdravni nagovor predsednice sekcije
PREDSTAVITEV DERMATOLOŠKE AMBULANTE SB IZOLA
Breda Božič, sms
PERIORALNI DERMATITIS IN ROSACEA -
Gustav Weigluny, dr. med., SB Izola, Dermatološka amb.
PATOHISTOLOŠKE SPREMEMBE ŽELODČNE SLUZNICE IN
HELICOBACTER PYLORI
Vivijana Snoj, dr. med., SB Izola
PERIORALNI DERMATITIS PRI OTROCIH IN VLOGA
MEDICINSKE SESTRE PRI ZDRAVLJENJU
Maruša Markelj, vms, Dermatovenerološka klinika
12.00 ODMOR
12.45 AKNE - NOVOSTI V DIAGNOSTIKI IN ZDRAVLJENJU
Marko Vok, dr. med., SB Izola, Dermatološka ambulanta
ZDRAVSTVENA NEGA BOLNIKA Z AKNAM
Martina Zupančič, vms, Dermatovenerološka klinika
IZKUŠNJE MEDICINSKE SESTRE PRI ZDRAVLJENJU BOL-
NIKOV Z ROACUTANOM NA DERMATOVENEROLOŠKI
KLINIKI
Vera Smukavec, vms, Dermatovenerološka klinika
15.00 SESTANEK IO SEKCIJE

Obvestila: Kotizacija za člane Zbornice 7.000 SIT, za nečlane 14.000 SIT. Kotizacijo nakažite na ŽR Zbornice 50101-678-48641, sklic na številko sekcije 00-12227, s pripisom "za dermatološko sekcijo". S seboj prinesite potrdilo o vplačani kotizaciji in člansko izkaznico. Kotizacijo lahko plačate tudi ob registraciji.

VLJUDNO VABLJENI!
PRESEDNICA SEKCIJE
Ivanka Pupis Škapin

Zbornica zdravstvene nege

Oftalmološka sekcija medicinskih sester Slovenije

PROGRAM FUNKCIONALNEGA IZOBRAŽEVANJA ZDRAVSTVENE NEGE OČESNEGA BOLNIKA

PROGRAM I. del:

Četrtek, 11.6.1998 (v predavalnici KC III, Zaloška 7)

Uvod od 13.00 do 13.30

1. Kratek pregled anatomije in fiziologije očesa: 13.30 do 14.30
asist. dr. Branka Stirn - Kranjc, dr. med.

2. Teamsko obravnavanje očesnih bolnikov:

a) Priprava bolnika na očesni pregled in dajanje očesne terapije:
14.30 do 16.00

prim. mag. Aleksandra Kraut, dr. med.

Odmor: 16.00 do 16.15

b) Kirurške rekonstrukcije - pregled bolezni in poškodb očesa:
16.15 do 17.45

doc. dr. sci. Brigita Dmrovšek - Olup, dr. med.

PROGRAM II. del:

Petek, 12.6.1998 ob 13.00 (Očesna klinika, Zaloška 2, Ljubljana)

Učna delavnica 13.00 do 18.00

1. Splošni del

- evertiranje zgornje in spodnje veke: Tatjana Nendl, vms
- očesna terapija, mrzli in topli obkladki: Tatjana Nendl, vms
- zaščita očesa (obveza, ščitek, vlažna komora): Sonja Šinkovec, vms
- prva pomoč pri poškodbi očesa: Sonja Šinkovec, vms
- zdravljenje bolnika z motnjami vida: Sonja Šinkovec, vms
- zdravstvena nega delavcev v zdravstveni negi: Sonja Šinkovec, vms

2. Kontaktne leče

- vstavitve in odstranitve kontaktne leče
- higiensko vzdrževanje kontaktne leče (shranjevanje, čiščenje)

Milica Cafuta, vms

3. Fizioterapija v oftalmologiji in očesna protetika

- vstavitve, odstranitve očesne proteze ter higiena očesne proteze

Alenka Sterle, višji fizioterapevt

Izobraževanje je namenjeno medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom, ki se srečujejo z očesnimi bolniki po bolniških oddelkih in specialističnih ambulantah KC. Izobraževanje bo potekalo v sodelovanju z Zbornico zdravstvene nege in se bo upoštevalo pri napredovanju. Kotizacije ni.

Program funkcionalnega izobraževanja bo potekal 11.6.1998 v predavalnici III. KC Ljubljana, Zaloška 7, s pričetkom ob 13.00 uri ter 12.6.1998 na Očesni kliniki, Ljubljana, Zaloška 2, s pričetkom ob 13.00 uri.

Pisne prijave za udeležbo pošljite do 30.5.1998 na naslov: Meta Možek, vms - Očesna klinika Ljubljana, Zaloška 2, 1000 Ljubljana

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 13-13-113 int. 43-42.

Predsednica Oftalmološke sekcije Slovenije: Ljuba Taljat, vms

MERIDIANA

d.o.o./Ltd

IV. ciklus seminarjev *Namesto koga roža cveti* Seminar 9806: **NASILJE V DRUŽINI**, Gotenica, 25. - 27. maj 1998

Mirko Bandelj: UVODNA BESEDA - **Alenka Puhar:** POD PAS - **dr. Zoran Kanduč:** DRUŽINSKO NASILJE; VZROKI, RAZLOGI, KONTEKSTI - **Franci Bevc:** NASILJE V DRUŽINI V LUČI UKREPOV POLICIJE - **Roman Kržan:** PREGLED NEKATERIH STATISTIČNIH PODATKOV V ZVEZI S KAZNIVIMI DEJANJI IN PREKRŠKI, KI JIH LAHKO POVEZUJEMO Z DRUŽINSKIM NASILJEM - **Savica Pureber:** ŽENSKA ŽRTEV DRUŽINSKEGA NASILJA V SLOVENSKI KAZENSKI ZAKONODAJI - **Mojca Dobnikar, Lorena Božac Deželan:** NASILJE NAD ŽENSKAMI IN OTROKI KOT DRUŽBENI FENOMEN - **Brigita Peršak:** VARNA HIŠA IN DILEME V ZVEZI S SISTEMSKIM PRISTOPOM - **mag. Mojca Urek:** ŽENSKA SVETOVALNICA - **Ružica Petrovič:** VLOGA CENTROV ZA SOCIALNO DELO V REŠEVANJU NASILJA V DRUŽINI - **dr. Dunja Obersnel Kveder:** NASILJE NAD ŽENSKAMI KOT DEJAVNIK TVEGANJA ZA ZDRAVJE ŽENSK V RODNI DOBI V SLOVENIJI - **Katja Bašič:** NASILJE V DRUŽINI IN OTROCI - SPRENEVEDANJE, NEZNANJE, ZANIKANJE, DRUŽBENA POGOJENOST? - **Annika Björck:** NASILJE NAD ŽENSKAMI: ZNAČILNOSTI, DINAMIKA, UČINKI / SREČANJA Z ŽRTVAMI SPOLNEGA NASILJA - **Anders Mattsson:** DELO POLICIJE V ZVEZI Z DRUŽINSKIM NASILJEM NA ŠVEDSKEM - **Anna Wergens:** KOMPENZACIJE IN INFORMACIJE ŽRTVAM KAZNIVIH DEJANJ NA ŠVEDSKEM - **Gunilla Nordenfors:** ŽENSKA VARNA HIŠA V UMEI - **Kerstin Aldn:** PREDSTAVITEV TIMA ZA OBRAVNAVO IN POMOČ SPOLNO TRAUMATIZIRANIM ŽENSKAM IN MOŠKIM

IV. ciklus seminarjev *Namesto koga roža cveti* se začne s tridnevni seminarjem v času **25.-27. maj 1998** v Gotenici. V pripravi sodelujejo slovenske nevladne organizacije, socialno delo, psihologi, kriminalisti, zdravstvo, tožilstvo, sodstvo in ministrstva, pet švedskih strokovnjakov z različnih področij pa bo predstavilo švedski model obravnavanja in razreševanja teh problemov. Prvi dan seminarja je namenjen predstavitvi stanja in delovanja na tem področju v Sloveniji, drugi in tretji dan pa predstavitvi švedskega modela. To je pri nas **prvo celovito obravnavanje te problematike**, namenjeno vsem institucijam in posameznikom, ki se v svojem poklicnem delu srečujejo s problemi družinskega nasilja. Prepričani smo tudi, da bo primerjava švedskega in slovenskega pristopa lahko koristila pri razvijanju **prepoznavanja, razumevanja in učinkovitejše pomoči** tako odraslim kot nedoletnim žrtvam pri nas.

Kotizacija znaša 43.000 SIT in vključuje: pisno potrditev prijave, organizacijo prireditve, predavanja slovenskih in švedskih predavateljev s prevajanjem, seminarsko gradivo s prevodi, potrdilo o udeležbi, 3 nočitve, 3 polne penzione, prigrizek in osvežitve v odmorih ter prometni davek. Nakažete jo na ž.r. Meridiane 50100-601-134414 sklic na št. 9806 do **četrtka, 21. maja 1998**. Število mest je prostorsko omejeno na 70. Za podroben program pišite na naslov: Meridiana, Župančičeva 7, 1000 Ljubljana ali pokličite na **tel/faks operative (064) 682 301**, Anka Satler, elektronska pošta meridiana@siol.net

Seminar 9804: **KOMUNICIRANJE S TEŽKO BOLNIMI IN TELESNO PRIZADETIMI**

Poslovni center Hermes SoftLab, Ljubljana, 19. junij 1998, 9:30 - 14.00

Doc. dr. Dare Kovačič, dipl. psih.: MEDOSEBNO KOMUNICIRANJE - Opredelive in vrste komuniciranja - Odnosni in predmetni vidik komuniciranja - Govor kot večinoma zavestno in namerno besedno komuniciranje - Kaj in kako sporoča telo: komuniciranje skozi glas, obraz, telo, dotik, prostor - Izražanje in prepoznavanje čustev - **KOMUNICIRANJE OB NAS-TANKU PRIZADETOSTI** - Komuniciranje kot večšina v kritičnih situacijah - Psihični pomeni nezgode, poškodbe, bolezni, smrti - Šok, bolečina, strah, jeza, up, obup, žalost - Komuniciranje med reševanjem/prvo pomočjo - Komuniciranje med bolnišničnim zdravljenjem - Komuniciranje s svojci

Petra Kersnič, vms: HUMOR KOT UMETNOST SPROSTITVE V NAJTEŽJEM ČASU

Kotizacija znaša 9.600 SIT in vključuje: predavanja, seminarsko gradivo, beležnico za individualne zapiske, potrdilo o udeležbi na seminarju, prigrizek in osvežilne pijače v odmoru in prometni davek. Prijave bomo sprejemali do srede, 17. junija 1998 oziroma do zapolnitve dvorane. Za tiskani program s prijavnico pišite na naslov: Meridiana, Župančičeva 7, 1000 Ljubljana ali pokličite na **telefon in faks operative: (064) 682 301**, Andrej Baloh, Anka Satler, elektronska pošta: meridiana@siol.net

XXVIIIth CONFERENCE
European Dialysis and Transplant Nurses Association/
European Renal Care Association
EDTA/ERTN President: J. Hartley-Jones, UK
Co-Chairman: J. Gil-Gomez, Spain

Barcelona '98

Third Announcement
Registration Form and Hotel Book
Scientific Program

The Power of Partnership:
A force for global change

International Occupational Health and
Environmental Health Nursing Conference
Wednesday 11 - Friday 13 November 1998
Devonshire Park Centre, Eastbourne,
East Sussex, United Kingdom

FIRST ANNOUNCEMENT AND CALL FOR PAPERS

Royal College of Nursing of the United Kingdom Society of Occupational
Health Nurses Inc. and the American Association of Occupational Health Nurses Inc.
are the sponsors of this conference. It is an important event for the advancement
of occupational health nursing in the European Union.

2nd Announcement
and
Call for Papers

2nd Announcement
and
Call for Papers

Welcome
to

The International
Family Nursing Research Congress

13-15 May 1999
Tampere, Finland

Towards New Challenges in Family Nursing
Organized by the University of Tampere, Department of Nursing Science

FIRST ANNOUNCEMENT AND CALL FOR PAPERS

The Royal College of Nursing of
the United Kingdom
Nursing for the
Nurse Practitioner Association
Nurse Practitioner Association -
the growth and
development of
advanced
practice roles

International Nurse Practitioner Conference
Friday 6 - Saturday 7 August 1999
The Park Hotel, Cardiff, Wales, UK

4th European Mental
Health Nursing
Conference

Valuing Mental
Health Nursing

Service users, service providers:
a working relationship

Friday - Sunday 19 - 21
February 1999
Jersey, Channel Islands

Call for papers and
First announcement
Closing date for receipt of abstracts:
Friday 31 July 1998

XXVII th CONFERENCE

European Dialysis and Transplant Nurses Association
European Renal Care Association
EDTNA/ERCA PRESIDENT: J HARTLEY-JONES, UK
CONFERENCE PRESIDENT: C GIL-GOMEZ, SPAIN
BARCELONA '98

The Royal College of Nursing of the United Kingdom
Nursing for the Nurse Practitioner Association
new millennium - the growth and development of
advanced practice roles

7th International Nurse Practitioner Conference

Friday 6 - Saturday 7 August 1999
The Park Hotel, Cardiff, Wales, UK

The Power of Partnership:
A force for global change

International Occupational Health and Environmental Health Nursing Conference

Wednesday 11 - Friday 13 November 1998
Devonshire Park Centre, Eastbourne, East Sussex, United Kingdom
Royal College of Nursing of the United Kingdom Society of
Occupational Health Nursing in association with the American
Association of Occupational Health Nurses Inc. and the Federation
of Occupational Health Nurses in the European Union and the
Scientific Committee of Occupational Health Nurses of International
Commission on Occupational Health (ICOH).

4th European Mental Health Nursing Conference

Valuing Mental Health Nursing

Service users, service providers:
a working relationship
Friday - Sunday 19 - 21, February 1999
Jersey, Channel Islands
Call for papers and First announcement
Closing date for receipt of abstracts:
Friday 31 July 1998

2nd Announcement and Call for Papers

The International Family Nursing Research Congress

13 - 15 May 1999
Tampere, Finland
Towards New Challenges in Family Nursing
Organized by the University of Tampere, Department of Nursing
Science

**VSE DODATNE INFORMACIJE DOBITE NA SEDEŽU
ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE**

2. evropska konferenca ACENDIO

(Association for Common European Nursing Diagnoses, Interventions and Outcomes)

Petek, 19. marca in sobota 20. marca 1999

Konferenčni odbor za konferenco ACENDIO 1999

Ga. Cecille Boisvert, Francija

Prof. Dame June Clark, VB

Dr. Theo Dassen, Nizozemska

Dr. Miriam Ovalle, Španija

Ga. Majda Šlajmer-Japelj, Slovenija

Prof. Renzo Zanotti, Italija

Prosimo za povzetke:

sočasnih zasedanj, predstavitev s posterji, masterclass zasedanj in delavnic

Povzetki naj se nanašajo na eno od naslednjih tem:

- diagnoze, posegi in rezultati v zdravstveni negi
- terminologija in klasifikacija v zdravstveni negi
- informacije v zdravstveni negi in informatika zdravstvene nege
- odličnost v razvoju jezika zdravstvene nege v Evropi
- dejavnost zdravstvene nege, utemeljena na dokazih

namen oddaje povzetkov

Namen je dvojen:

1. Panelu konference ACENDIO 1999 omogočiti, da izbere predstavitve, ki obravnavajo pomembna vprašanja in prispevajo k zanimivosti programa.

2. Vsi prejeti povzetki bodo objavljeni v zaključnem programu, ki bo na voljo vsem udeležencem konference.

Predstavitev s posterji

Posterji predstavljajo pomemben del konferenčnih dejavnosti, ki predstaviteljem ponujajo odlično priložnost za stike s posamezniki, ki delajo na sorodnih, ali povezanih področjih.

Posterji naj bodo vizualno stimulativni in lahko berljivi. V povzetku navedite, na katero temo se nanaša predstavitev, in ga strukturirajte v skladu s predloženimi smernicami.

Oblika povzetka:

Povzetek naj bo natipkan na priloženem formularju in naj ne presega določenega obsega. Uporabljajte enojni razmik med vrsticami in označite izbrano predstavitev, sočasno zasedanje ali poster. Faksirana sporočila ne bodo sprejeta.

Rok za oddajo prijav:

Povzetke pošljite: Danielle Rawston, Conference Organiser, Royal College of Nursing, 20 Cavendish Square, London W1 0AB, United Kingdom.

Rok za sprejem prijav je 28. avgust 1998. Povzetki, ki bodo prispeli po tem datumu, ne bodo sprejeti.

Konferenčni jezik:

Uradni jezik konference je angleščina. Na plenarnih zasedanjih in nekatere sočasne srečanjih bo zagotovljen tudi simultani prevod iz angleščine v italijanščino in obratno.

Povzetki naj bodo napisani v angleščini.

Obrazec za povzetke seminarjev izpolnite in pošljite na naslov:

Danielle Rawston, Conference Organiser, Royal College of Nursing, 20 Cavendish Square, London W1M 0AB, United Kingdom

Registracija

Če se želite prijaviti na konferenco, izpolnite spodnji obrazec in ga s celotnim plačilom pošljite na naslov: Finance Department, Royal College of Nursing, 20 Cavendish Square, London W1M 0AB.

Registracija za konferenco bo potrjena le v primeru, če bo prijavi priloženo plačilo (zaseben ček, ček delodajalca ali podatki o kreditni kartici). Pogojna registracija ni mogoča.

kotizacija: 299,00 GBP (972.800 ITL) pred 05.01.1999

359,00 GBP (1.161.600 ITL) po 06.01.1999

30,00 GBP (110.200 ITL) Konferenčno kosilo

Dodatne informacije:

Dodatne informacije lahko dobite pri Danielle Rawston, Conference Organiser, Royal College of Nursing, 20 Cavendish Square, London W1M 0AB, United Kingdom

Intours

Turistična agencija

4260 Bled, Ljubljanska 13 - Tel./faks: +386 64 744 234

Smo prva specializirana turistična agencija, ki se ukvarja s pripravo in organizacijo potovanj na kongrese, konference in izobraževalna srečanja iz vaše stroke.

Vabimo vas, da se prijavite na:

- HTE 98, Atene, 18.06.-20.06.1998

- Maternitiy Care, Bergen 22.06.-24.06.1998

- Nursing Research, Utrecht, 13.07.-14.07.1998

Za vse informacije smo vam na voljo vsak delovni dan od 9-12 in 15-19 na tel.: 064 744 234.

Povoji Vivalast - novo iz Tosame

Povoji VIVALAST so elastični mul povoji, ki jih odlikuje **izjemna raztegljivost** (120-odstotna). Ta lastnost zagotavlja **tesno prileganje** in kar najboljše namestitve povoja. Posebno zanesljivi so pri povijanju členkov in zgibov (komolec, gleženj, koleno), pri občutljivi koži (starejši in otroci) in na poraščenih delih telesa. Ti povoji **se ne gubajo** in ne drsijo. Prav tako **ne povzročajo alergij**. Po zaslugi sestavin (42 % bombaža, 29 % viskoze, 29 % poliamida) so mehki in nežni.

Paleta izdelkov VIVALAST obsega naslednje velikostni povojev: 4 cm x 4 m, 6 cm x 4 m, 8 cm x 4 m, 12 cm x 4 m. Vsak povoj je zavrt v PP folijo in vstavljen v zloženko, te pa v transportne kartone.

Za vse dodatne informacije pokličite na telefon 061 714 661 ali nam pišite na naslov TOSAMA d.d., Vir, Šaranovičeva 35, 1230 Domžale.

Diverin[®], dražeji ibuprofen

Univerzitetna knjižnica Maribor

S

P 2289/6, 1998

199803746,5

COBISS

KATERE BOLEČINE?

Nesteroidni antirevmatik, primeren predvsem za blaženje mišično-sklepnih in menstrualnih bolečin

KAKŠNI STA UČINKOVITOST IN VARNOST?

Analgetična učinkovitost dražejev Diverin je pomembno večja kot pri acetilsalicilni kislini. Diverin (ibuprofen) je najvarnejši nesteroidni antirevmatik.

NOV LOKALNI ANTIREVMATIK

je v obliki mikroemulzije.

- Mikroemulzija omogoča boljše prodiranje ibuprofena v globlja tkiva.
- Lokalno protivnetno in protibolečinsko delovanje je boljše.
- Prehajanje mikroemulzije Diverin v plazmo je zelo majhno, zato so sistemski stranski učinki zelo redki.
- Ne vsebuje konzervansov in arom, zato ne draži kože.

Diverin v dveh oblikah - še učinkovitejši

Natančnejše podatke o zdravilu dobite pri proizvajalcu.

052396-SLO